'KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Leidžia J. G. Gegužis & Co.

Prenumerata metams:
Amerikoje ..... $
Kanadoj ir užrubežiuose $2

Prenumerata pusei metų:
Kanadoj ir užrubežiuose $1.25
Amerikoje .....

Apgarsinimų kainos klauskit laišku.

Kreipianties su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.

Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 50,000 in New England and about 500,000 in the United States.

The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.

All communications should be addressed to:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 39 Telephone: So. Boston, 506-M.

SO. BOSTON, MASS., 25 RUGSĖJO-SEPT., 1918 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone: So. Boston, 506-M. Metai XIII

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on Sept. 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Dideli Sąjungininkų laimėjimai

SĄJUNGININKAI PRADĖJO OFENSYVĄ MAKEDONIJOS FRONTE.

Į vieną dieną serbai nuvijo bulgarus 9 mylias atgal.

Pereitoj sąvaitėj sąjungininkai pradėjo ofensyvą Makedonijos fronte. Monastyro rytuose serbų kariumenė nuėjo daugiau kaip 9 mylias į vieną dieną ir dabar randasi vos devynes mylias nuo didžiojo vieškelio, kuris jungia Prilepą su Vardaro upe.

Serbų oficialis pranešimas sako:

"Nenuvarginami musų kareiviai eidami pirmyn į šiaurę į vieną dieną nužengė daugiau kaip 9 mylias. Pėstininkai perėjo jau Kernivo - Strigovo - Strigovo-Drogojel - Pološko liniją. Kavalerija jau perėjo per tą liniją, į vieną dieną paliuosuota daugiau kaip 10 kaimų. Černos upės sulenkime paimta Godiniak kaimas. Orlaivininkai nuolatos atakuoja bėgančius priešininko kareivius kulkasvaidžiais.

"Mes paėmėm daugybę belaisvių, tų tarpe vieną pulkininką.

"Pranešama, kad paimta ir kelioliką kanuolių, bet del greito ėjimo pirmyn jų skaičius da nepatirta. Gyventojai sveikina serbų kariumenę su didžiausiu džiaugsmu. Serbijos vyrai, kurie buvo paimti bulgarų kariumenėn, dabar meta ginklus ir pereina musų pusėn."

AMERIKONAI BOMBARDUOJA METZĄ.

Ženeva. — "Pradėjus amerikonų artilerijai bombarduoti Metzo tvirtovę, Vokietijos žmonės nustebo, bet nenusigando," sako Metzo "Zeitung." "Priešininkas tik pamėgdžioja vokiečių bombardavimą Paryžiaus." Toliaus tas laikraštis sako, kad krisdami į Metzą amerikonų šoviniai užmušę keliatą žmonių, bet materialės blėdies nedaug tepadarę.

Tečiaus iš Bazelio pranešama, kad amerikonų bombardavimas Metze sukėlęs Vokietijoj didžiausią sensaciją. Daugelis gyventojų apleido tvirtovę, tečiaus neutraliams žmonėms išvažiuoti esą uždrausta. Nuo 1870 metų Metzas dabar bombarduojamas da tik pirmu kartu.

ANGLAI ATNAUJINO UŽPUOLIMĄ ANT HINDENBURGO LINIJOS.

Pereitoj sąvaitėj anglai atnaujino užpuolimą ant Hindenburgo Linijos į rytus nuo Epehy.

Atakos prasidėjo trijų mylių fronte, 5 valandą ryto, tarp Havricourt girios ir St. Quentino, lygiai toj vietoj, kur Hindenburgo linija remiasi ant Scheldt Kanalo.

VOKIETIJOJ PADĖJIMAS LABAI SUNKUS.

Iš Amsterdamo pranešama, kad vokiečių spauda rašydama apie negirdėtiną vagių dauginimąsi, priparodo kaip sunkiame maisto padėjime žmonės ten randasi.

Vokietijos vidaus reikalų ministeris Weimer, kad bent kiek sustabdžius vagysčių platinimąsi, išleido savo padavadijimą, griežtai draudžiantį kam-nors laukuose, pievose, kur vaisiai noksta vaikščioti su krepšiu bei tam panašiais pabuklais. Sugautasis su krepšiu ar gurbu svetimam lauke žmogus turi but baudžiamas 150 markių pabauda arba 3 mėnesiais kalėjimo.

"Die Dusseldorff Nachrichten" rašo:

"Delei augančio laukų daržų bei sodnų vagių Dusseldorfo policija turėjo įsteigti specialių sargų skyrių laukams daboti.

"Vištų ir kralikų vogimas taip prasiplatinęs, kad visos policijos pastangos ir kasdieniniai areštavimai vagių buriais bei pavieniais negali nieko pagelbėt."

SALZBURGE PASKELBTA APGULOS STOVIS.

Slazburge, Austrijoj, prasidėjo generalis streikas. Šalia darbininkų sustreikavo da pirklybos ir valstijos tarnautojai. Streiko priežastis — badas.

Pereitą ketvergą miesto gatvėse buvo įtaisyta didelė demonstracija ir žmonės susirinkę apie valdžios rumą svaidė jį akmenais. Durys buvo išlaužtos ir minia įsiveržusi vidun. Žandarai pradėjo vaikyti demonstrantus durtuvais ir ties Grand Hotel daug žmonių buvę užmušta ir sužeista. Reginys buvęs baisus. Hotelis likos išdaužytas, jo sklepai ir ofisai išplėšti. Salzburge paskelbta apgulos stovis, bet demonstracijos mieste eina toliau.

NORĖJO NUŠAUTI HINDENBURGĄ.

Zurich'o socialistų laikraščiai pašaliniais keliais patyrę, kad svarbus nuomonės skirtumas tarp Bavarijos princo ir Hindenburgo ką-tik neužsibaigė tragėdija.

"Central Schweitz Demokrat" praneša,kad Bavarijos kariumenės vadas, anot pasakojimo pabėgusių iš vokiečių armijos kareivių, tiek su Hindenburgu susibarė, kad griebęs revolverį šovė į jį. Šuvis vienok Hindenburgą nesužeidė.

VISUOTINOS BLAIVYBĖS BILIUS PERĖJO.

Washingtono kongresas 23 rugsėjo 171 prieš 34 balsais užgyrė bilių, reikalaujantį įvedimo visuotinos prohibicijos šioj šalyje. Tasai įstatymas veiks tik karės metu, paskui turės buti arba atnaujintas arba panaikintas.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on Sept. 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

NAUJAS ORLAIVIS LEKIA 105 MYLIAS Į VALANDĄ.

New Yorke 23 rugsėjo buvo padarytas išbandymas naujo, sulyg Caproni'o modelio padaryto orlaivio, biplanu vadinamo. Šito biplano sparnai turi po 100 pėdų, pats orlaivis turi tris motorus po 325 arklių spėkos kiekvienas. Į 16 minučių tuo orlaiviu galima iškilti 13,500 pėdų į augštį, nešant 4 žmones ir 1,900 svarų švino.

Aviatorius Lt. J. Jarvis paskui paėmė 9 pasažierius ir iškilo 10,000 pėdų augštumon. Orlaivis išlaikė visus bandymus ir netrukus bus išsiųstas laukan orlaiviams lakstyti Texas valstijoj.

Orlaivis padirbtas specialiai mėtymui bombų karės lauke.

FINLANDIJA TEIKIA PRIEGLAUDĄ PABĖGĖLIAMS.

Iš Helsingforso Associated Press agentura praneša Kopenhagon, kad Finliandijos valdžia oficialiai paskelbė, jog atsižvelgiant į pasibaisėtiną daugybės žmonių padėjimą Petrograde kur siaučia žmogžudystės ir anarchija, skaitanti sau žmoniškumo pareiga atidaryti Finliandijos sieną rusams anglams, amerikonams ir italams pabėgėliams.

Finliandijos valdžia tame savo paskelbime taipgi atsišaukia į Norvegiją, Švediją ir Daniją, kad delei stokos maisto Finliandijoj pagelbėtų jai, priimdamos dalį tų pabėgėlių.

DA LIEPIA PALAUKTI SU UŽĖMIMU SOSTO.

Frankforto socialistų laikraštis "Volkstimme" praneša, kad kaizerio švogeriui princui Fridrikui Karoliui iš Hesse patarta nesiskubinti užimti pasiulytą jam Finliandijos sostą ir karuną, palikti šitą klausimą vėlesniam laikui, o dabar sutikti priimt tiktai penkiems metams karalystės administratoriaus vietą. Tas pats laikraštis sako, kad princas da nepriėmė pasiulymo.

SUKILO AUSTRIJOS KARIUMENĖ RUSIJOJ.

Šveicarijoj gauta iš Kijevo žinių, kad Volynės gubernijoj, Rovno mieste, sukilo pulkas austrijos kareivių, kuriuos norėta išsiųsti Francuzijon. Sakoma, kad sukilę austrai iškėlė raudoną vėliavą ir kad prie jų prisidėjo da du regimentu.

PRIEPLAUKOJ PASKANDINO KARIŠKĄ LAIVĄ.

Anglijos laivyno žinyba paskelbė, kad pereitą panedėlį prieplaukoj likos paskandintas anglų kariškas laivas. Vienas oficierius ir 15 kareivių likos užmušta ir 57-nių žmonių da nesuranda. Manoma, kad jie bus žuvę kartu su laivu.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on Sept. 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Wilsonas kviečia visas tautas persergėt Rusiją

Prezidentas Wilsonas kreipėsi į visas sąjungininkų ir neutrales valstybes, kviesdamas jas protestuoti prieš bolševikų valdžią, kuri vartojanti kruviną terorą. Prezidento atsišaukimas skamba taip:

"Musų valdžia turi iš tikrų šaltinių žinių, kad ramus Rusijos piliečiai Maskvoje, Petrograde ir kituose miestuose kenčia nuo atviro teroro ir buna urmu žudomi.

"Tukstančiai gyventojų sušaudyta be jokio teismo; visi kalėjimai prikimšti žmonių kupinai, Rusijos piliečiai žudomi naktimis ir neatsakomingos gaujos skerdžia nekaltuosius dienos laiku.

"Kadangi Suvienytų Valstijų gyventojai nori buti Rusijos žmonėms draugais ir kiek galėdami nori pagelbėt jiems atsistatyti savo šalį demokratijos ir savyvaldybės pamatais, daro tatai tiktai pačių Rusijos žmonių gerovei, tai musų valdžia negali tylėti arba susilaikyti nuo išreiškimo savo pasibaisėjimo del šitokio terorizmo stovio. Ši valdžia tiki, kad idant sulaikius tolimesnį Rusijos žmonių žudymą, visos civilizuotos tautos turi pažymėti savo pasibiaurėjimą tokiuo barbarizmu."

Bet kuomet Finliandijos buržuazija su vokiečiais skerdė bolševikus tukstančiais be jokio teismo, tai niekas prieš tai neprotestavo.

ANTROS CARO LAIDOTUVĖS.

Maskvos "Izviestija" praneša, kad Ekaterinburge buvo įtaisytos antros caro laidotuvės ir jo kunas palaidota su didžiausiom iškilmėm. Pirmu syk caras palaidotas miške, netoli tos vietos, kur jis buvo sušaudytas, bet ištikimi jo šalininkai tą vietą surado ir palaidotą Nikalojų išsikasė.

Prie iškasimo dalyvavo Sibiro dvasiškija, o taipgi "liaudies kariumenės," kazokų ir čeko-slovakų atstovai. Iškastas caro kunas įdėta į brangų grabą ir pastatyta Ekaterinburgo katedroj. Jį tenai saugojo "garbės gvardija," kuri buvo tam tyčia sudaryta iš "liaudies kariumenės" oficierių. Jį palaidojo Omske specialiam sarkopage.

AMSTERDAME RIAUŠĖS.

Pereitą panedėlį ir utarninką Amsterdame buvo didelių riaušių del maisto stokos. Išplėšta daug krautuvių. Policija su kariumene žmones išvaikė. Keturi žmonės buvo sužeisti.

AMERIKONŲ KARIUMENĖ ŠĖŠIOSE ŠALIŠE.

Amerikos kariumenė dabar kariauja šešiose šalise: Francuzijoj, Vokietijoj, Rusijoj, Austrijoj, Italijoj ir Belgijoj.

"NEGAL BUT TAIKOS, PAKOL KAIZERIS ANT SOSTO," UŽREIŠKIA SOCIALISTAI.

Clevelande 22 d. rugsėjo socialistų prakalbose d-gė Margueritte Prevey tarp kita ko pasakė: "Mes, socialistai negalime nesutikti su valdžios troškimu prašalinti iš pasaulio kaizerį, bet mes negalime sutikti su jos metoda."

Vokiečių socialistų choras vokiška kalba uždainavo Marselietę ir visa publika sustojo.

Kalbėtoja Prevey tolesniai tęsė, aiškindama, kad jei esančioji valdžia ir neprašalintų kaizerio nuo sosto, tai socialistai imsis to darbo ir jį atliks. "Socialistai nešauks taikos patol, pakol neapsidirbs su kaizeriu"— užreiškė kalbėtoja.

Eugene V. Debs, kuris yra nuteistu už peržengimą espionage įstatymo ir apeliavo į augščiausį teismą, delei to randasi po kaucija ir jam yra uždrausta kalbėti, todel čionai sakydamas dabar savo prakalbą nieko apie karę nekalbėjo. Valdžios agentai jo prakalboj nepastebėjo nieko tokio, kas įstatymais yra draudžiama.

BULGARŲ SPAUDA REIKALAUJA TAIKOS.

Šveicarijoje gaunamos žinios skelbia, kad Bulgarijos spauda vienbalsiai reikalauja kuoveikiausios taikos.

"Jau didžiausias laikas paklausyti proto," užreiškia laikraštis "Prepore."

"Sąjungininkų laimėjimas Francuzijoj negali but užginčytas," sako "Vir."

"Priskubinimui taikos," sako laikraštis "Narod," "reikalinga, kad pasitarimo laikotarpis, kuris yra jau ant slenksčio, butų pradėtas kaip galima kuoveikiausia."

EKSPLIOZIJA UŽMUŠĖ 382 AMUNICIJOS DARBININKŲ.

Amsterdaman pranešama, kad ištikus Woellersdorfo amunicijos dirbtuvėje eksplioziai 382 darbininkai likosi užmušti, daugybė kitų sužeista. Woellersdorf guli netoli Austrijos sostinės Vienos.

Eksplioziją pasidarė iš priežasties kilusio parako sandėlyj gaisro. Liepsnos taip umai apsiautė fabriką, kad daugelis ir gaisre žuvo. Tarp žuvusiųjų daugiausiai merginos.

UŽGINČIJA PASKALĄ.

Vokiečių laikraščiai paskelbė, kad Italija priėmusi Austrijos pasiulytą pakvietimą aptarti taikos reikalą ir tuo reikalu jos veda tarybas. Italijos valdžia oficialiai šitą paskalą užginčija.

JAPONIJOS MINISTERIJA REZIGNAVO.

Tokio. — Pereitoj sąvaitėj rezignavo Japonijos ministerija, kurios galva buvo feldmaršalas grovas Terauchi.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on Sept. 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Palestinoje anglai paeme 260 kanuolių ir 25,000 turkų.

SERBAI SKAUDŽIAI SUMUŠĖ BULGARUS MAKEDONIJOJ.

Kruviniausi mušiai siaučia Francuzijoj.

Paskutinėmis keliomis dienomis sąjungininkams pasisekė padaryti didelių laimėjimų penkiuose įvairiuose frontuose.

Palestinoj anglų generolo Allenby armija visiškai sunaikino dvi turkų armijas. Ji paėmė 25,000 belaisvių, 260 kanuolių ir Nazareto miestą.

Makedonijoj nepaprastai didelį žingsnį padarė serbai, kurie į kelias dienas nuėjo apie 60 mylių pirmyn, paėmė šešioliką miestelių, daugybę kanuolių ir belaisvių. Vokietijai vėl prisiėjo siųsti Makedonijos frontan bulgarams pagelbą.

Kairiajam sąjungininkų sparne prisidėjo da ir italai serbams su pagalba.

Francuzijoj anglai atnaujino ofensyvą Scarpe paupiu ir nuvarė priešininką daugiau kaip dvi mylias.

Daug stiprių vokiečių pozicijų paimta Epehy rytuose, kur anglai laužiasi prie Le Catalet, ir nemaža žemės atimta Epehy šiaurėje, netoli Villers-Guislain.

Vokiečiai daro pašėlusias kontratakas Mouevres ir La Basse šiaurvakariuose.

Francuzai laužiasi artyn prie St. Quentin ir La Fere. Jie pasiekė jau Vendeuil, kuris guli vos tik trįs mylios nuo La Fere.

Amerikonų fronte Lotaringijoj visas veikimas perėjo į smulkius užpuolimus, kuriuos veda priešakinės sargybos.

ANGLAI PAĖMĖ 25,000 TURKŲ.

Anglų generolo Allenby armija, eidama per Palestiną šiaurių link, paėmė 25,000 belaisvių ir daugiau kaip 260 kanuolių. Septintoji ir 8-toji turkų armijos likos visiškai sunaikintos. Anglai paėmė tų armijų transportą. Iš viso anglai apsupo Palestinoj 40,000 turkų ir sakoma, kad nei vienas jų neištruksiąs.

ANGLAI BOMBARDUOJA KONSTANTINOPOLĮ.

Rugsėjo 20 ir 21 naktimis anglų lakunai bombardavo turkų sostinę Konstantinopolį. Iš orlaivių buvo matyt, kaip ant geležinkelio stoties sprogo bombos. Šitam užpuolime dalyvavo ir graikų orlaiviai. Du lakunai nesugrįžo.

SOVIETAI PRISIDEDA PRIE AUSTRIJOS TAIKOS.

Šveicarijos miestan Ciurichan iš Kauno pranešama, kad Rusijos Sovietų valdžia prisideda prie Austrijos pasiulytos taikos plano.

SERBAI ŠLUOJA BULGARUS.

Į kelias dienas nužengė 60 mylių, paėmė 12,000 belaisvių ir 140 kanuolių.

Londonas. — Vėliausios žinios iš karės lauko sako, kad serbų armija Makedonijoj nuėjo jau 60 mylių pirmyn, paėmė nelaisvėn 12,000 bulgarų ir vokiečių ir užgriebė 140 kanuolių. Tarp paimtų armotų trįs yra baisiai didelės, kurias galima vežioti vien tik geležinkelio rėlėmis.

Bulgarų pulkai ir vokiečių divizijos, kurios buvo siunčiamos sumuštiems bulgarams į pagalbą, greitai traukiasi atgal.

AUSTRIJA NESILIAUSAGITAVUS UŽ TAIKĄ.

Austro-Vengrijos užsienio ministeris baronas Burian pasakė "Berliner Tageblatt'o" redaktoriui Wolffui, kad Austro-Vengrija nesiliausianti agitavus už taiką. "Nežiurint, kad mums ir nepasisektų atidaryti kelią prie visuotinos taikos, mes sudėję rankų nesėdėsime," pasakė jisai. "Kiekvieną minutą mes išnaudosime agitacijai už taiką."

HINDENBURGAS RAGINA BUTI KIETAIS.

Amsterdaman pranešama, kad Hindenburgas, atsakydamas į Juterbogo patriotų susirinkimo jam pasiųstą pasveikinimą, užreiškė:

"Pirmas iš priešo abazo atsakymas į Austrijos notą atskleidžia musų priešų minties stovį. Akyvaizdoje to mums gali buti tik vienui vienas obalsis: 'Vokiečių žmonės, bukit kieti!' "

BOLŠEVIKAI SUŠAUDĖ GEN. SUCHOMLINOVĄ.

Londone gauta žinių, kad karinis teismas Petrograde nuteisė gen. Suchomlinovą miriop ir 8 rugsėjo jis buvęs sušaudytas. Suchomlinovas prie caro valdžios buvo karės ministeriu. Pernai revoliucionierių teismas Petrograde buvo nuteisęs jį visam amžiui prie sunkiųjų darbų už valstybės išdavimą.

MASKVOJ SUŠAUDYTA CARO MINISTERIAI.

Bolševikų žinių agentura praneša, kad šiomis dienomis Maskvoje likos sušaudyta 29 žmonės kontr-revoliucionieriai, tų tarpe buvęs prie caro valdžios vidaus reikalų ministeris Chvostov, justicijos ministeris Ščeglovitov, policijos departamento direktorius Bielostov ir tulas popas Vostrogov.

SUDEGĖ 65 VAIKAI.

Montreale, Kanadoj, sudegė gimdymo ligonbutis. Gaisre žuvo 65 kudikiai. Ligonbutį padegė pamišusi nursė.

APŽVALGA

LIETUVIŲ UNIVERSITETO KLAUSIMU.

Sugrįžęs iš Europos d-ras Šliupas pradėjo organizuoti tarp amerikiečių lietuvių žmones lietuvių universitetui remti Vilniuje. Jis sako, kad europiečiai davę jam ir reikalingą įgaliojimą. Mes girdėjome, kad greitu laiku New Yorke žadama šaukti tuo reikalu suvažiavimas.

Kaip tik tuo pačiu laiku ir klerikalai pradėjo kalbėti apie steigimą universiteto. Kun. Kemėšis vienam klerikalų organe rašo, kad mokyklų klausimas Lietuvos klerikalams turėsiąs buti "vienu svarbiausių savo rupesnių," todel —

"Tame reikale ir mes, Amerikos lietuviai katalikai turėsime jiems padėti. Ypač bus reikalinga musų pagelba parupinime Lietuvos katalikijai augštesniosios mokyklos. Mes nediktuosime tėvynei, kokio tipo tas katalikų universitetas turėtų buti: ar privatinis, visuomenės įsteigtas ir užlaikomas, ar priešingai, valstijos; ar šiokius skyrius jisai turės ar kitokius. Mes nemanome nei siulyti jiems savų profesorių. Tuos visus klausimus išriš ir reikalus aprupins — ten tėvynėje pati lietuvių katalikų visuomenė. Musų priederme bus padėti jiems tame reikale pinigiškai, nes aišku, kad iš griuvėsių kilančioji Lietuva dar negreitai prieis prie gerbuvio."

Toliaus jis sako, kad "Lietuvos katalikų universiteto fondas" Amerikoj esąs organizuotas jau trįs metai atgal, kad tame fonde esą jau $900, kad prie jo reikėtų da išaugint didelį skaičių remėjų ir priduria, kad —

"Tie nariai rėmėjai bus tikriausiais sargais Lietuvos mokslo ir apšvietos tyrumo; nes aišku, kad tik Dievo šviesa nušviečiamas ir Jojo Bažnyčios globojimas mokslas turi daugiausia garantijos sveikumo, tikrumo ir pastovumo. Į tuos narius-remėjus gali stoti netik diplomuoti šviesuoliai, bet visi lietuviai katalikai, kurie tik supranta ir atjaučia svarbą katalikiško universiteto Lietuvai, visi be skirtumo luomo ir lyties."

Iš to jau aišku, kad klerikalai ketina organizuoti sau atskirą universitetą, tokį universitetą, kuriame butų auklėjamos klerikalų jiegos Lietuvoje.

Vadinasi, organizuojami du universitetai — vienas tautininkų, antras klerikalų. Kila klausimas, ką turi veikti šituo reikalu socialistai?

Musų numanymu, Amerikos lietuvių socialistams reikėtų laikytis šitokios taktikos: nei vienam šitų sumanymų nedaryti kliučių, bet tuo tarpu prie jų ir nesidėti.

Mes turim palaukti ir pažiurėti, kuo užsibaigs dabartinis kataklizmas Europoje. Jeigu draugijinė sistema vakarų Europoj pasiliktų ta pati, jeigu viešpataujanti klesa tenai nepersimainytų, tai ir Lietuvoje didelių permainų negalima butų tikėtis; ir Lietuvoje viešpatautų buržuazija, jos rankose butų valdžia, jos rankose butų ir mokslas. Socialistai profesoriai neturėtų Lietuvos universitetuose vietos, taip kaip jie šiandien neturi vietos Amerikos universitetuose. Remti universitetus prie tokių aplinkybių socialistams nebutų jokios prasmės.

Bet jeigu dabartinė kova baigsis visuotina revoliucija, jeigu dabar viešpataujančioji klesa grius, jeigu viršų pa-ims demokratija, jeigu raudona vėliava užplevėsuos visoj Europoj, tai ir Lietuvoje juodoji armija neviešpataus; ir Lietuvoje tuomet valdžia bus darbininkų rankose, jos kontrolėje bus mokyklos ir tuomet mes galėsime jas remti.

Ilgai laukti turbut jau nereikės.

"DARBININKUI" ANTAUSIS.

So. Bostono lietuviai buvo įkurę mokyklą, kur per vasarą jų vaikai buvo mokinami lietuvių kalbos, dailės ir tt. Mokykla turėjo labai gerą pasisekimą, visi ja džiaugėsi ir gausiai šelpė, tik vienam "Darbininkui" ji nepatiko ir jis ją paprastu savo klerikališku budu piktai išniekino.

Prieš šitokį nekulturingą pasielgimą draugijų atstovai išnešė protestą ir "Darbininkas" buvo priverstas tą protestą prieš save savo špaltose išspausdinti. Tarp kitko draugijų įgaliotiniai tenai rašo:

"...mes So. Bostono Lietuvių draugijos, įkurusios Simano Daukanto mokyklą, griežtai protestuojame prieš 'Darbininko' elgimąsi ir draudžiame jam šitokiu budu kištis ne į savo reikalus, kad ardžius tą vienybę, kuri tarp Bostono Lietuvių likosi užmegsta tariamu reikalu.

"Jeigu ištikrųjų mokykloje butų tie tariami negerumai, ir jeigu ištikrųjų 'Darbininkui' rupėtų tuos negerumus prašalinti ir mokyklą daryti tobula ir atsakančia, tai jis butų kreipėsis į tos mokyklos jungtinį draugijų komitetą ir patarės, kas reikia daryti, kad negerumus prašalinus. Jis tečiaus to nedarė. Jis pasmerkia mokyklą, kad atgrąsinius visuomenę nuo steigimo panašių mokyklų kitur ir kad laikius priaugančią musų kartą svetima lietuvių idealams.

"Šitokią 'Darbininko' tendenciją ir siekius mes jungtinas draugijų mokyklos komitetas pasmerkiame ir protestuojame."

Tas parodo, kad So. Bostono draugijų atstovai, kurie susirinkę po bažnyčia tokį protestą parašė, klerikališkai "Darbininko" politikai nepritaria. Jie aiškiai jam pasakė, kad kur nereikia jis savo nosies nekištų ir bendro apšvietos darbo neardytų.

Tai yra skaudus antausis!

JIE ELGTŲSI ARŠIAU UŽ BOLŠEVIKUS.

Klerikalų organas "Draugas," rašydamas apie Mockaus bylą, sako:

"Jis traukiamas tieson už burnojimą prieš Dievą, už krikščionių papiktinimus. Amerika yra krikščioniška šalis. Taigi tokiems nepraustaburniams, kaip Mockus, negali but vietos krikščionių draugijoje. Tokie pliovotojai arba turi paliauti pliovoję, arba turi but atvienėti."

Na, o ką šitas, atsiprašant, laikraštis pasakytų, jeigu, daleiskim, Amerikoj laisvamaniai viršų paimtų ir paskelbtų:

"Amerika yra laisvamaniška šalis. Taigi tokiems nepraustaburniams, kaip 'Draugas,' negali but vietos laisvamanių draugijoje. Tokie pliovotojai arba turi paliauti pliovoję arba turi but atvienėti?"

Kaip tas patiktų klerikalų organui? Jis rėktų, kaip katė ant vuodegos užminta. Jis visa gerkle šauktų, kad laisvamaniai didžiausi barbarai. Juk bolševikus jisai maišo su purvais užtai, kad jie neduoda priešingų įsitikinimų žmonėms laisvės. Bet jis labai norėtų, kad Amerikos krikščionis vaišintų taip pat laisvamanius. Reiškia, duokit tokiam klerikalui valdžią į rankas, o jis elgsis tukstantį kartų aršiau už bolševikus.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on Sept. 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

BOLŠEVIKAI IR ŽYDAI.

Rugsėjo 10 Amerikos spauda išspausdino Associated Press telegramą iš Petrogrado, kuri praneše, kad Sovieto valdžioj dabar tris vyriausias vietas užima žydai — Trockis, Kamenevas ir Sverdlovas. Šita žinia gali padaryti klaidingą įspudį, buk Rusijos žydai lošia svarbią rolę bolševikų valdžioj.

Bet taip nėra. Per kovo revoliuciją Rusijos žydai užsilaikė "kuopatriotiškiausia." Po kovo revoliucijos žydai aiškiai rėmė Laikinąją Vyriausybę ir priešinosi bolševikams. Gerai žinoma žydų darbininkų organizacija "Bund" taip buvo priešinga bolševikų propagandai, kad pats Leninas pasakė, jog "Bundas yra aršesnis da ir už kadetus."

Rusijoj nėra nei vienos liberalės ar revoliucinės partijos, kurios eilėse nebutų žydų atsižymėjusių veikėjų ir pasišventusių už laisvę kovotojų. Kadetų eilėse mes randame tokių vardų, kaip Tollos, profesorius Gercenštein, Vinaver ir Šliosberg; social-revoliucionierių eilėse mes randame tokių vardų kaip Geršuni, Gotz ir Minor; social-demokratų eilėse plačiai yra žinomi veikėjai Deutsch ir Akselrod. Vis tai yra žydai, bet visi jie bolševikų priešai.

Tiesa, kad Trockis, Kamenevas ir Sverdlovas yra žydai, bet juk Dora Kaplan, kuri peršovė Leniną ir kurią bolševikų valdžia nubaudė mirčia, taipgi buvo žydė. Reikia taipgi paminėti, kad Kamkovas, kuris už užmušimą Mirbacho buvo kartu su Spiridonova bolševikų nužudytas, irgi buvo žydas. Pagalios žydas buvo ir tas jaunas vaikinas, kuris Ukrainoj užmušė vokiečių generolą Eichhorną.

Reakcionieriai visuomet kurstys žmones prieš žydus, sakydami, kad jie valdą Rusiją. Bet kiek Sovieto valdžioj yra "žydiškumo," tai aiškiausia parodo jos sątikiai su žydų buržuazija.

Darbininkų umus nusikamavimas.

Šių dienų ekonominio gyvenimo plėtojimos eina toj linkmėj, kad kas-kart didesnė visuomenės dalis verčiama produkcijos spėka. Kaskart daugiau darbo žmonių palieka parduodamaja darbo jiega, kas-kart daugiau žmonių atitraukiama nuo myniškų? sąryšių.

Seniau pramoninis darbininkas ir prekybos vedėjo padėjėjas paprastai gyvendavo savo darbdavio namuose, o gavęs išliuosavimą iš mokinio į amatninką, iš padėjėjo į verteivį, patapdavo savistoviu.

Kapitalizmas ir mašinėrija sutvėrė darbininkišką armiją, kurion priguli lygiai mašinos aptarnautojas, kaip ir komercijos vedėjas. Samdomas darbininkas apkainuojamas sulyg jo fiziškų ar protiškų gabumų ir visai neatsižvelgiama į samdomojo darbininko šeimininką padėjimą. Senovės tėvas amatninkas senatvėj rasdavo sau paspirtį jo amato paveldėtojuose, vaikuose bei pagelbininkuose, šiandien pasenęs ir susidėvėjęs turi užleisti savo darbo vietą spartesniems, miklesniems, stipresniems darbininkams, kokius darbo įrankių savinnkas pasisamdo, o sueikvojusį savo spėkas pavaro nuo darbo, visai neatsižvelgdamas į jo likimą. Ir toks tai likimas netik parduodančio raumenų spėką darbininko, bet lygiai toks pat likimas ir to, kuris parsamdo kapitalistui savo proto jiegas, jeigu tik šis pastarasis bedirbdamas vogimais neužtikrino savo senatvei duonos.

Kad pasilaikius darbo vietoj, darbininkas priverstas yra lenktyniuotis su kitais sandarbininkais. Tokiose padėjimo sąlygose turi but nuolatiniame intempime proto ir kuno jiegos. Tas įtempimas greit alina ir naikina tas jiegas. Šiandien kiekvienas kapitalistiškan jungan įjungtas žmogus 50 metų amžiaus pasiekęs jau jaučiasi bejiegiu ir, kaipo nudėvėtas, priverstas trauktis šalin, kad užleidus vietą jaunesniems, daugiau už jį mikliumo ir jiegų turintiems.

Šitokius kasdieninius faktus priparodo padaryta 1912 metais Vokietijoj statistika. Padarius suskaitymą kokio amžiaus kokiose išdirbystėse daugiausiai darbininkų dirba, prieita prie šitokio rezultato:

Iš visų dirbančiųjų įvairiose išdirbystėse darbininkų 16 nuošimtį sudaro darbininkai, turintįs nuo 16 iki 21 metų amžiaus.

26.6 nuošimtį sudaro darbininkai, turintįs nuo 22 iki 30 metų amžiaus.

25.9 nuošimtį sudaro darbininkai, turintįs nuo 31 iki 40 metų amžiaus.

18.3 nuošimtį sudaro darbininkai, turintįs nuo 41 iki 50 metų amžiaus.

9 nuošimtį sudaro darbininkai, turintįs nuo 51 iki 60 metu amžiaus.

Tiktai 13 nuošimčių atrasta tokių darbininkų, kurie da dirbo turėdami virš 50 metų amžiaus. Iš to matosi, kad iš 100 darbininkų tik 13 jų da pasilieka dirbtuvėj galinčiais dirbti, t. y. neišmesti iš jos delei išeikvotų jiegų. Paduotos čia skaitlinės liečia visus darbininkus, dirbančius netik fabrikose, bet ir įvairiose kitose pramonijos ir komercijos įstaigose, kur darbininkas, sakysime, taip greit nenusialina. Delto tas 50 metų amžiaus darbininkų 13 nuošimtis beabejo, priguli tai darbininkų kategorijai, kurie dirba mažiau alinančius darbus. Fabrikoje, liejykloje, kasyklose ir kituose sunkiuose darbuose, ypač kur darbas yra padalintas akordais (piece-work) darbininkas netenka spėkų, nei 50 metų amžiaus nesulaukęs.

Tos pačios statistikos keliu einant toliaus matome, kad tarpe Berlino darbininkų atrasta tik 7.5 nuošimtį turinčių nuo 51 iki 60 metų amžiaus. Insterburge tik 2.6 nuošimtį. Raportas iš Dueseldorfo liečiantis dirbančius liejyklose, kasyklose ir kitose sunkių darbų dirbtuvėse darbininkus, randa jau tik 4.7 nuošimtį turinčių virš 51 metų amžiaus darbininkų, o turinčių virš 60 metų amžiaus tik vieną iš šimto. Laivų statymo dirbtuvėse Šlezvige tarp darbininkų atrasta 6.4 nuošimtį turinčių nuo 51 iki 60 metų amžiaus, o turinčių virš 60 metų tik 2.9 nuošimčius.

Darbininkai dirbantįs švino dirbtuvėse bei turintįs kvėpuoti švino garais ar dulkėmis, da greičiau netenka reikalingų darbui jiegų. Iš dirbančiųjų Poznaniaus apskrityj spaustuvių darbininkų atrasta turinčių nuo 51 iki 60 metų amžiaus darbininkų tik 2.6 nuošimtį, gi turinčių virš 60 metų amžiaus nei 0.6%.

Turbut nereikia nei aiškinti kiek visuomenės ekonominiam gyvenimui nuostolių daroma taip anksti darbininkus nuo darbo pavarant. Jeigu prie to pridėsime ir tai, kad jauni darbininkai delei sunkaus savo ekonominio padėjimo vis labiau ir labiau atsisako nuo apsivedimo ir šeimyniško gyvenimo, lengva nuspręsti, kaip pragaištingu visuomenei yra kapitalizmo sistema.

Toji systema buvo buržuazijos subudavota tam, kad kapitalas galėtų nešti kuodidžiausio pelno kapitalistams. Kadangi delei to pelno didinimo buržuazijai reikėjo sutverti diplomatinę ir militarinę mašinėriją prigamintiems prekiams vis naujų rinkų užkariavimui; ir kadangi visų kapitalistinių valstybių buržuazija tą patį darė, naturaliu budu turėjo prieiti prie kataklizmo, kame žuva ta systema, kurios palaikymui buvo dėdamos visos materialės ir protinės visuomenės jiegos. Buržuazija su savo išauklėta systema jau subankrutijo ir ant jos bankruto, ant jos systemos griuvėsių pasaulis jau pradeda steigti naują ekonominę gyvenimo tvarką.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on Sept. 25, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

KAS IŠŠAUKĖ PASAULINĘ KARĘ.

(Valdžios pranešimas).

Ši karė buvo Vokietijos suplenuota. Ji ją pradėjo tuomet, kuomet ji buvo prisirengus ir kuomet kitos tautos nebuvo gatavos. Vokietija tikėjo, jog jį galės užkariauti vieną tautą po kitai ir tokiuo budu galės suvokietinti visą pasaulį.

Per daug metų ji rengėsi tą padaryti. Haagos konferencijoj 1907 m. Vokietija buvo priešinga visų tautų nusignklavimui. Per daug metų ji nuolatai ir sparčiai pripildinėjo karinėmis reikmenomis savo sandėlius, didino armiją, laivyną, karines taksas.

Ji išsikasė Kielio kanalą, jungiantį Baltiką su Šiaurės jurėmis, taip kad ji greitai galėtų perkeldinėti savo laivyną. Ji pastatė daug karinių geležinkelių, vedančių į Belgijos, Francijos ir Rusijos pasienius. Nužudymas Austrijos sosto įpėdinio Sarajeve buvo vien tik priekabe pradėti karę, kurią ji plenavo. Vokietija ir Austrija norėjo karės su Serbija ir todel nesutiko ant taikingo susitaikymo.

Tas, kad Vokietija pasiliko Lietuvą po Lietuvių Brastos sutarties, parodo, jog ji pilnai nori valdyti žemes. Ji plenuoja pilnai valdyti Baltiką. Visos tautos didžios ir mažos turi pasiduoti jos valdžiai.

Vokietija netik suplenavo pasaulinę karę, bet ji pasiryžo ją vesti su tokiomis baisenybėmis, kad jokia tauta nedristų jai priešintis. Vokietija nutarė, kad galabijimais ant jurės ir užmušinėjimais iš oro, žudymais bejėgių moterų ir vaikų, begailestingu žudymu ramių ir bejiegių asmenų ji sugebės priversti klausyti jos.

Amerika turi laimėti karę, kad mes ir musų vaikai išliktų laisvi.

KLAIDOS ATITAISYMAS.

"Keleivio" 36-tm numery, 3 pusl., 6 špaltoj, tarp kita ko pasakyta, kad Mockaus advokatas kreipėsi į LSS. 34 kuopą; turi buti į **Lietuvių Laisvamanių Susivienijimo 4 kuopą**, nes Mockaus bylą veda laisvamanių kuopa.

Y. Vabalas.

Amerikanizacija

Pastaruoju laiku amerikonai rimtai netik kalbėti, bet ir veikti pradėjo, kad veikiau suamerikanizavus ateivius.

Dalykas yra svarbus ir negalima jį palikti neatkreipus į jį domos. Daugelis tų ateivių, kurie tik laukia progos, kad galėtų išvažiuoti savo gimtinėsna, visai tuo dalyku neįdomauja. Tokie laikini šios šalies gyventojai nežiurint visų pastangų, kokios pradedama dėti, kad juos suamerikanizavus ir užinteresavus šalies ateitim ir jų link tos ateities pareigomis, beabejo, pasiliks bergzdžiomis. Apie tokius žmones nėra reikalo nei kalbėti.

Bet yra šimtai tukstančių ateivių, kurie senai nusprendė pasilikti čionai; yra nemaža ir iš musų lietuvių tokių, kurie šeimyniškais bei nuosavybės ryšiais pririšti prie šios šalies gyvenimo. Tie anksčiau ar vėliau, turi ir privalo pasilikti amerikonais.

Amerikanizacijos draugijos konferencijoj Bostone, tos organizacijos sekretorius Edward V. Hickey anadien savo kalba nurodė šito klausimo svarbumą, skaitlinėmis išparodydamas, kad vien tik Massachusetts valstijoj gyvena 350,000 žmonių, visai nemokančių anglų kalbos. Šitaip yra, sako jis, kad mes (amerikonai), nesirupinome tiesiogiai tuos žmones išmokyti musų kalbos, nesistengėme išparodyti jiems naudingumo liktiesi sąpiliečiais. Kiti to darbo šalininkai ragina mokinti ateivius netik kalbėjimo vietos kalba, bet mokinimo jų rašyti, skaityti ir bent pradinių mokslų, su kuriais tiems nelaimingiems neleido susipažinti jų gimtinės ekonominis padėjimas bei valdanti klesa, o iš ten pabėgę geresnio sau buvio ieškoti čionai, rado tik sunkiausius darbus, del nesusikalbėjimo amerikonų nedraugiškumą ir daugybę kitokių nemalonumų. Tokie žmonės naturaliu budu užsidarė savyje ir iki fanatizmo brangindami savo prigimtą kalbą ir savo geras ypatybes slėpdami, pasiliko svetimais netik visuomenei, bet net ir savo tikriemsiems vaikams, kurie čia be tėvų rupestingos priežiuros augdami neišmoko tėvų kalbos ir paliko jiems svetimais, nesykį motinai bei tėvui per tai darydami nemaža širdperšos.

Anaiptol nevisi amerikanizacijos šalininkai vien tais altruistiniais jausmais remia ateivių amerikanizavimo reikalą. Daugelis jų nori, kad ateiviai mylėtų šią šalį, daugelis randa net ir labai pragaištingu tokį dalykų stovį, kad kuone 100 nuošimtis šalies gyventojų yra jai svetimi, nesirupina jos ateitim, ir tt.

Tik vieni ir kiti tų ateivių amerikoninimo šalininkai anaiptol nepritaria aštriom primonėms tam tikslui atsiekti; nei vieni jų nemano vartoti prievartą supažindinimui ateivių su geromsioms gyvenimo pusėmis; nori jie, kad ateiviai pažintų gerasis amerikonų ypatybes, šalies reikalus ir liuosu noru pamėgintų visą tai, kas pamėgimo yra vertas. Tas vienok nereiškia, kad reikia ateiviams viską rodyti gražiausioj šviesoj. Amerikanizacijos propagatoriai pasiryžę net ir amerikonų ydas ateiviams rodyt tikroje šviesoje, kad tas ydas naikinus.

Mokinant ateivius anglų kalbos visai nemanoma tuo pačiu naikinti ateivių prigimtąją kalbą, priešingai, reikalaujama, kad ateivių vaikai gerai mokėtų savo tėvų kalbas. Tik šiandien, kada pasaulis stojo prieš visų tautų sąryšio butiną reikalingumą, tautos pamato, kaip naudinga joms yra žinoti įvairių tautų kalbas. Amerika tatai taipgi pilnai tiktai dabar suprato. Mokinant ateivius vietinės kalbos, norima, kad ateiviai neužmirštų savų kalbų ir tų savų kalbų stengtųsi išmokinti savus vaikus. Net norima, kad ateivių vaikai gerai susipažintų su savo tėvų šalies kultura, savo tautos geromsioms ypatybėmis ir viskuo tuo, ką dvasios turtu vadinama.

Tuo budu amerikanizuojant ateivius tikimasi atsiekti geriausių rezultatų.

Toks amerikonizacijos programas netik neprivalo rasti ateiviuose atsipriešinimo, bet karščiausio pritarimo. Iš tokiu budu auklėjamos visuomenės galima tikrai laukti šalies — t. y. tos pačios visuomenės — ateičiai nemaža labo. Tik šitaip auklėjama visuomenė greitu laiku galės pasigydyti iš įvairių ydų, ir įvairių tautų gražiomis ypatybėmis persiėmus palikti sveikos ir kiltos dvasios. Šitokio jaunos gentkartės auklėjimo privalo trokšti kiekvienas kovotojas už geresnę žmonijos ateitį.

Tečiaus be išauklėjimo tėvų negalima yra atsakančiai išauklėti vaikus. Švietimas tėvų yra butinu ir neatidėliotinu. Prikalbinti tėvus lankyti mokyklą vargu pasiseks. Jei nuoširdžiai norima padėti tvirtus pamatus tam visuomenės auklėjimui, neišvengtina yra ir tula prievarta.

Nežinome, kokius planus tuo tikslu išdirbs amerikanizacijos draugija, žinome tik, kad tame amerikanizacijos judėjime šalia geriausių norų yra klaidingu manymų. Žinoma, kad Massachusetts valstijos gubernatorius neleisdamas jokion viešon mokyklon svetimų kalbų, pripažino reikalingomis parapines mokyklas tikėjimo dalykams mokinti prigimta vaikų kalba. Musų nuomone tikėjimo dalykų, kam jie reikalingi, galima išmokyti ir svetima jiems kalba. Religija nei vaikam, nei Amerikos visuomenei nieko gero duoti negali, nes tai užgrabinis dalykas. Bet su savo tautos dvasinėmis ypatybėmis, su savo tautos kultura visame jos apimij jaunoji karta gali susipažinti tik savo tautos kalbą pilnai žinodama. Nei tos savos kalbos, nei kulturos musų vaikai parapinėse mokyklose niekad pažinti negaus. Tai aišku kaip diena, nes jose poteriai, o ne žemiško gyvenimo reikalai pažinti mokinama.

Akyvaizdoje vėl šito fakto, kaip gali amerikanizacijos draugija tikėtis, kad ateiviai arba jų vaikai amerikonų dvasion įneš savos kulturos nuoveikalų, savo tėvų gražių ypatybių, suteiks Amerikos visuomenei savo tautos kalbą ir paturtins visuomenę.

Jei Amerikos visuomenė tikrai nori atsiekti tų gražių rezultatų, kokių siekia amerikanizacijos draugija, tai ta visuomenė turi suteikti, savo mokyklose tų ateivių vaikų prigimtai kalbai vietą ir taip gi suteikti galios jų tėvams apsišviesti ir susipažinti su amerikonų dvasia ir jų geromis prigimtomis ypatybėmis. Be to, gražį svajonė tik svajone teliека.

J. B. S.

Kas nieko neveikia
To niekas nepeikia

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas skaito ir rašo
Tas duonos neprašo

LAWRENCE, MASS.
LSS. 64 kuopos choro koncertas.

Rugsėjo 15 diena čionai buvo LSS. 64 kuopos choro surengtas koncertas. Koncertas visais atžvilgiais pavyko gerai. Kaip iš buvusios tame koncerte publikos girdėtis, tai koncertas padarė gilu įspudį; kalbama, kad tokių koncertų čionai da nėra buvę.

Koncertą vadovavo dabartinis choro vedėjas d. J. Žiuronas. Nesant tinkamo mokytojaus, choras buvo jau benakrinkas. Prieš porą mėnesių į čia atvykus d. J. Žiuronui, choras tuoj likosi pastatytas ant kojų ir per taip trumpą laiką išmoko gana gerai sudainuoti keletą dainų. Mokytojumi Žiuronu choristai labai patenkinti, nes jis labai sugabiai mokina ir greit išmokina. Koncertas tatai kuoaiškiausiai parodė.

Be choro dainų, kurias puikiai sudainuota, taipgi buvo atvaidinta du veikalai: "Vagis" ir "Jaunavedžių naktis." Atvaidinta pusėtinai gerai.

Publikos buvo apie pusketvirto šimto ir vakaras rengėjams davė materialio pelno apie 70 dolerių. Ypatingai chorui pridavė daugiau energijos ir vilties, kad netolimoj ateityje turės da didesnių pasisekimų.

LSS. 64 kuopa taipgi darbuojasi.

Žiemos sezono veikimui LSS. 64 kuopa nusisamdė mieste svetaine, susiderėdama mokėti už ją po 25 dolerius mėnesiui.

Nuo lapkričio 1 dienos kuopa iš savo vasarinės svetainės persineša miestan žieminėn, kur apart savo partijinio veikimo,; susirinkimų, diskusijų ir kt., laikys teatrininkų repeticijas ir kitus besilavinimus, nekalbant apie choro lekcijas. Kuopa nutarė pastatyti scenoje du dideliu veikalu: "Parmazonai" ir "Pilėnų kunigaikšti". Netrukus vienas jų bus sulošta, vėliaus gi antras.

Audėjai antru kartu streiką laimėjo.

Kaip buvo "Keleivyje" rašyta, kad Uswoco Mill textilės darbininkai, nepasitenkindami tomis darbo sąlygomis, kokias rado po streiko darban sugrįžę, antru kartu pametė darbą. Po keturių dienų streiko tečiaus vėl sugrįžo streiką nelaimėję. Kompanija pakėlė 11% mokestį.

Aukuras.

Žodžiai ir faktai dienos šviesoj.

Vienoje savo korespondencijų aš paminėdamas vietos TMD. kuopos pikniką pašiepiau tą pragaištingą paprotį visuose susirinkimuose svaiginti susirinkusiųjų žmonių protą, parduodant jiems svaigalus. Tuo mano pašiepimu matomai skaudžiai įsižeidė p. J. Sekevičius ir "Keleivio" 37-tm numeryje stengiasi išparodinėti teisybę ir mano "melavima." Nekritikuojant p. Sekevičiaus išparodymų teisingumo, visgi pastatysiu bent tulus faktus prieš Sekevičiaus žodžius.

Jis sako, kad bačkučių visai nebuvo, tik keli buteliai. Bet atkreipkime kitą lazdos galą, supilkime tuos kelis butelius i bačkutes ir matysime, kad jų turėjo nemažai buti. Nes faktas štai ką sako: paskelbdami "Sandaroj" Sekevičiaus raportą iš to pikniko, juodu ant balto stovi: "Už bufetą (išmokėta) 277.58," Prie to "bufeto" priskaityta sodė, aiskrimas ir alus. Nėra mažiausios abejonės, kad didžiausia dalis tų 277 dolerių išmokėta už alų. Ar už tokią sumą nupirktas alus sutilps į keletą butelių, tai turbut nei pats Sekevičius tam netikės. O kad ištikrųjų tais "keliais" buteliais galėjo pasigerti pora šimtų žmonių, tai taipgi pats p. Sekevičius gali pripažinti.

Jis ir prisipažįsta, sakydamas, kad išlupti iš geriančiųjų keliatą centų nėra joks nusidėjimas,. Tai jau visai klerikališkai! Temdinti žmones, nuodint jų protą ir išnaudoti juos jų proto švietimui. Ir toks darbas pas p. Sekevičių vadinasi padoriu.

Tiek pat tiesos yra ir p. Sekevičiaus pasakojime apie muzikantus. Socialistų kempėje, kaip senai ji socialistams priklauso, niekad da muzikantų su armonika nebuvo, tai veltui šnekėti, kad tie patis muzikantai ir ant kapinių TMD. kuopos piknike grajino.

Kad socialistų parkas yra visuomet užimtas, tas neužginčijamas faktas. Jei ir nebutų užimtas, tai socialistams įstatymai ir jų pačių įsitikinimai neleidžia pasamdyti vietą tokiems piknikų rengėjams, kurie nors tik ir "keliatą" butelių svaigalų atsigabentų.

Kas link socialistų prigulėjimo prie TMD., gal but kad kur kitur jų ir priguli, tik ne Lawrence'uj. Socialistai turi savo žmonių švietimo Lietuvių Darbininkų Literaturos Draugiją ir be TMD. gali ir privalo apsieiti.

Darbo žmonėms tokios apšvietos, kokia reikalinga jų darbininkiškam susipratimui, neduos nei kunigai, nei tautininkai, kurių bizniams darbininkų susipratimas yra pavojingas.

Tai šitaip išrodo žodžiai ir faktai dienos šviesoj. (Geistina butų, kad šitie ginčai jau pasibaigtų. Red.)

A. Maxim.

WORCESTER, MASS.
"Kryžiaus vaina."

7 d. rugsėjo Ward gatvėj įvyko baisi karė, kurią žmonės vadina "Kryžiaus vaina." Tula boba davatka, kuri priklauso prie susaidės Marijos Vardo ir blaivininkų kuopos, atsakančiai išsimaukus, apšaukė savo vyrui karę. Abejodama, ar galės pati viena savo "neprietelių" įveikti, pasikvietė sau į pagelbą Jėzų Kristų, kuris buvo kampe prikaltas prie kryžiaus. Prasidėjo vaina. Kadangi Jėzus Kristus davatkai negelbėjo, tai ši supykusi sučiupo nukryžavotąjį į savo galingą ranką ir smogė juomi vyrui i galvą. Vyras apsipylė krauju, o Kristus, atsikabinęs nuo kryžiaus, nukrito ant žemės. Ant pabaigos boba pasišaukė policmaną ir tas jos neprieteliu vyrą areštavo.

Svirplys.

ROCHESTER, N. Y.
Draugės Puišiutės prakalbos.

Rugsėjo 14 d. čionai buvo LMPS. 26 kuopos parengtos prakalbos. Kalbėjo d-gė Z. M. Puišiutė, iš Bostono.

Turiu pasakyti, kad esu girdėjęs visas kitas musų moteris-kalbėtojas, tečiaus viena nuosakiausių ir gabiausių moterų-kalbėtojų reikia pripažinti d. Puišiutę.

Ji vaizdžiai nušviečia reikalą moterims organizuotis ir kaipo darbininkėms stoti kovon prieš esančią visuomeninę tvarką. Išparodė taipgi, kad tik socialistų partija, kaipo darbininkų politinė organizacija, tikrai ir neatlaidžiai kovoja už išliuosavimą pavergtosios žmonijos, todel ir moterų darbininkių pareiga yra remti visais moterims galimais budais socialistų kovą, idant greičiau nuvertus nuo sosto tą pasibaisėtiną kapitalizmo dievaitį, kuris jau griuva.

Draugės Puišiutės prakalba padarė gilių įspudžių.

Geležėlė vėl pasirodo.

Rugsėjo 15 d. čia buvo Lietuvos Sunų ir Dukterų drjos parengtos prakalbos. Nežinau, kokiems galams ta draugija pasikvietė toki kalbėtoją, kaip plačiai jau žmonėms žinomas grikštinis kalbėtojas K. J. Geležėlė.

Tasai asmuo gyrė Karoliaus Markso mokslą, bet smerkė socialistus, kad veda politinę kovą. Girdi, Marksas nebuvęs "politikierium" ir politikos nepripažino, vien darbininkų sabotažą ir pramoniečių organizaciją. Jau ir iš šitokio Geležėlės pasakymo aišku, kiek tasai žmogus apie Markso mokslą ir Markso įsitikinimus žino. Ištikrųjų, nedaugiau, kiek žemės gyventojai žino apie Marso gyventojus. Del Markso ir jo mokslo su tokiu ignorantu ginčytis nėra reikalo, tik reikia stebėtis iš drąsos, kad nesigėdija savo ignorantijos rodyti publikai ir nesąmoniškai nudavinėti žinovą, visai nepamanydamas, kad tarpe susirinkusiųjų visuomet gali rastis ir giliau su marksiniu mokslu ir socalizmu susipažinusių žmonių, kurie žino, kaip Marksas aštriai smerkė darbininkų neapykantą mašinom, kurias lyginai, kaip ir šių dienų sabotažninkai, manė esant darbininkų nelaime. Štokios kvailos minties gal ir gali rasti sau vietą Geležėlių galvoje, tiktai ne mokslininko Markso. Gana jau, gana su tokiais kalbėtojais, kaip Geležėlė. Sarmata progresyviems lietuviams tokių košiavirių "mokslu" naudotis.

Antras L. S. ir D. Dr-jos pakviestas kalbėtojas buvo tulas ponas Petronis. Tasgi pasakojo daugiausiai apie vidurinę lietuvių visuomenės srovę, butent tautiečius, kaip jie liuosuoja Lietuvą. Žinome, kaip Karevičiai, Bartuškos ir Gabriai liuosuoja, o musų tautiečių vadai juk anų ponų gizeliais paliko, taigi nėra reikalo mums pasakoti, kas Lietuvą liuosuoja, o kas jos darbo žmonėms pančius kala. Kad Lietuva ir visas pasaulis greičiau išsiliuosuotų iš po imperialistų jungo, darbininkai privalo vienytis į savo darbininkiškas partijas, o ne į buržuazijos sandaras.

V. V. Vasys.

PHILADELPHIA, PA.
LSS. spaustuvėje vėl buvo krata.

Rugsėjo 16 dieną federalės valdžios agentai vėl darė kratą LSS. spaustuvėje. Išsivežė kompletus ir literaturos.

Administratorius d. J. Šukys likos areštuotas ir pastatytas po 1,500 dolerių kaucija.

LSS. stkretorius J. V. Stilsonas sugrįžo į Phila. Jo teismas, kuris buvo atidėtas, įvyks 30 d. rugsėjo.

LMPSA. II suvažiavimas įvyks Phila. 4 ir 5 dienose spaliu (Oct.) Rusu Liaudies Name, 8-th ir Fairmout ave.

K. B. K.

GIRARDVILLE, PA.
Iš katalikiškų vestuvių.

Žinoma yra, kad prietaringi katalikai mano, jog šmeižiką gyvenimą pradedant su kunigo pagalba, tai yra, su mišiom, tas gyvenimas paskui geriau klosis. Taipgi žinoma, kad paprastai po tokių iškilmių, šliubo ceremonijų, prasideda katalikiškas lėbis pagarbai dievaičio Bachuso, tai yra girtuokliavimas, ko pasekmėse paprastai buna kraujo praliejimas — aukos dievaičiui Molochui, paskui teismai, bylos ir dantų griežimai... Tai taip laimingai prasideda šeimyniškas gyvenimas tų, kurie ji pradeda bažnyčioje ir karčemoje.

Ta pati istorija buvo ir su čianykštėm katalikiškomis lietuvių vestuvėmis. Iš bažnyčios jaunavedžiai su vestuvininkais nuėjo pas jaunavedžio brolį smuklėn, kur ir prasidėjo ceremonija girtuoklystės dievaičiui pagerbti. Apsvaigę netrukus pradėjo bartis ir du narsingi vyčiai tuojaus pradėjo peiliais veikti. Vargšams didvyriams nevisai pasisekė, nes ožiai, kuriuos norėjo dievaičio Molocho aukai paskersti, auknešiams užkurė tokią pirtį, kad vienas didvyrių kai zepelynas movė iš stubos ant stogo, kitas kai submarinas nėrė į sklepą. Sumišime sparnuotas vytis, matyt, neprarado galvos, nes pasiemęs jaunavedžiam sudovanotų pinigų apie 80 dolerių su sidabru norėjo išskrysti į platų pasaulį, bet pasirodė savo sparnams persunkus, nes nuo stogo nuskryst negalėjo, o šokdamas taip į žemę įsimušė, kad prisiėjo šaukt vežimą, sutriuškintą zepelyną nugabenti į Ashlando ligonbutį, kur da kovoja su mirčia. Sklepinis vytis, pasinaudodamas iš stoginio nukritimo, išlindo iš sklepo ir pabėgo.

Po šitokio atsitikimo jau nesunku suprasti, kaip tos iškilmingos katalikiškos vestuvės užsibaigė.

Žiurint į tuos musų tamsius žmonelius, reik rausti iš gėdos. Bet pagalvojus reik juos išteisinti, nes ne jie kalti, kad taip nuo civilizuotų žmonių atsilikę, kad del savo tamsumo tiek daug skriaudų ir nesmagumų prisidaro. Juos taip išauklėjo musų visuomenė vadovaujantis "dvasiški tėveliai."

Vietinis mainerys.

CECIL, PA.
Atsitikimėlis.

Vienas čianykštis musų katalikas — ir tai labai karštas katalikas — kad padarius savo pačią doresne, atidavė dvidešimčiui dienų pataisos namuosna (kalėjiman). Baigianties terminui, katalikui reikėjo, žinoma, savo pačią atsiimti. Nuėjo jis pas kunigą klaust rodos, kas reikia daryti. "Užpirkti mišias šventas ir namie iškelti balių" — užreiškė kunigas. Žmogelis "dvasiško tėvelio" patarimą pripažino labai išmintingu. Prie to baliaus pridėta da ir rožančiaus giedojimas.

Susirinkę katalikai nemokėjo rožančiaus giedoti, o "aniuolas dievo" netiko gyviems giedoti, be to, pripirkti gėralai gomurius perdaug kuteno, tai tuojaus ir puolėsi visi prie jų, o šeimininkas prie pačios. Svečiams pradėjus iš jo juokauti, apsidžiaugęs pačia ir svečiams duris atidarė.

Tai mat, kokio da tamsumo pas mus esama.

* * *

Vieną dieną tulas parapijonas atvedė pas mane kunigą, kuris paklausė ar aš jam leisiu savo stubą šventinti. Matomai, tamsiems katalikams parupo ir mane atversti prie dvasios šventos, tai atvedė man savo kunigą. Atsakiau kunigui, kad stuba nėra mano, jeigu jis nori ką jai daryti, turi pasiklausti kompanijos leidimo. Man pačiam, sakau, jokių šventinimų nereikia, nes jau trįs metai kaip šioj stuboj gyvenu, bet velnių iki šiol da nei vienas nebuvo atėjęs.

Kunigas, matomai, susiprato, nes metė pluoštą knygučių man ant stalo ir išėjo. Viena jų sako: "Jeigu nori buti laimingas, tai skaityk katalikiškus laikraščius ir knygas." Mislinu sau — tuomet nemaža butų tokių laimingųjų, kaip tasai katalikas, kuris savo pačią katalikę doros mokinti turi atiduoti kalėjiman. Kitos tų knygučių irgi prie tokios pat laimės skaitytoją veda, todel pakabinau jas išeinamoje vietoje, kad bent tiek naudos iš jų turėjus.

"Keleivio" skaitytojas.

DAILĖS ATSTATYMO REIKALU LIETUVOJ.

Dabar daugelis kalba apie Lietuvos atstatymą. Vieni kalba kaip astatyti žemės ukį, kiti — kaip pramonė užvesti, pirklyba į savo rankas paimti; dar kiti kalba kaip universiteto įsteigime prigelbėti... Kas kam rupi, apie tą ir kalba.

Dailininkams jau parupo dailės atstatymas.

Dailės likimu, o ypoč įkurimu po karės Lietuvoje operos ir simfonijos užinteresuotam bureliui, Lietuvių Konservatorijos direktorius Mikas Petrauskas paaiškino:

"Jau Lietuvių tauta yra pribrendus visais atžvilgiais vadintis kulturine. Pas mus yra jau gana daug šviesuomenės ir podraug pati liaudis nėra tamsiausia. Musų kaimynai — rusai, lenkai, o ir kiti — nėra mus pralenkę. Jau mes turime pusėtiną literaturą savo tautos sunų sutvertą ar tai lietuvių arba lenkų, rusų arba kitose kalbose. Kol tie musų vaikai galutinai neišsižadėjo savo tėvynės, tai ir jų darbai, kokiose kalbose jie nebutų parašyti, yra musų. Mickevičius nors rašė lenkų kalba, bet jis tvėrė lietuviams literaturą, o ne lenkams. Taip lygiai yra ir su kitais musų poetais, mokslininkais ir t. p. Mes turime taip-gi užtektinai pamokintų vyrų, kurie galėtų, progai ištikus, vesti visus musų tautos reikalus sulig moderniškiausios formos tvarkos, mes galime savo vyrais aprupinti mokyklas ir universitetą ir kitas įstaigas Tokio darbo nekulturinga tauta negalėtų padaryti.

"Jeigu mums ko truksta, tai truksta, svarbiausia, muzikos srityje. Lietuvoje yra keletas muzikų, bet proporcionališkai jų yra daug mažiau negu Amerikoje, ir jų permaža. Kulturinga tauta negali buti be muzikos; kulturingoje valstybėje negali but miestelio, kuris neturėtų savo orchestros, savo choro ir burelio artistų. Jeigu mes busime šioje srityje biedni jeigu mes neturėsime užtektina nors didesniuose miestuose chorų, o Vilniuje Operos ir Simfonijos su skyriais Kaune, Šiauliuose, Panevėžyje, Marijampolėje ir k., tai mes visgi pasirodytume nors kulturingais, bet šiurkščių jausmų žmonėmis. Kitaip sakant — ne pilnai kulturingais.

"O musų tauta tokia nėra. Jeigu mes ne pilnai gerus chorus ir operas galėtume pastatyti pradžioje savo savistovio gyvenimo, tai vis-gi mes turime kiek galima pasirupinti šią spragą užrazgioti ir, žinoma, kuogeriausia. Kaip prie visko reikia rengtis iš anksto, taip ir prie muzikos darbo reikia rengtis nemažiau, o gal, visai neperdėdamas pasakysiu, net daug daugiau. Mat, muzikai, šale mokslingumo, reikalinga dar ilgų metų praktika ir visai atskiras išsilavinimas.

"Ir kuomet šiandien jau rengiama atstatyti universitetas, kuomet rengiamasi atstatyti kitos mokslo šakos, tai reikia rengtis atstatyti ir muzikos menas. Ištiesų, ne atstatyti, bet teisingiau sakant, pastatyti toji dailės šaka — Opera ir Simfonija.

"Aš visados turėjau nujautimą, o šiandien jis tik aiškesnis, ryškesnis, kad Lietuvoje greitoje ateityje reikės mums kurti Opera ir Simfonija. Dar prieš karę klausiausi atydžiai ar kas nepradės Lietuvoje, bet niekas nepradėjo tuo dalyku rupintis, net kalbų nekilo. Karei prasidėjus ir jai slenkant prie galo, mano pastangos vis daugiau buvo dedamos mobilizavimui čionai, Amerikoje, pajiegų Operai ir Simfonijai.

"Kiek laiko atgal aš rupinaus sutraukti jaunimą prie dailės ir čia jau stengtis jį pralavinti tai Chorams, tai Operai, tai Simfonijai. Burelis susidarė, kuris panorėjo giliau studijuoti muzikos mokslą, o burelis gana vidutinių muzikų išėjo iš po mano rankų. Vienok dalis jų išėjo tarnauti Dėdei Samui, kita dalis iškriko po visą šalį. Ar jie šiandien lavinasi toliau muzikoje, ar jau užmetė savo pradėtą darbą ir pamiršo išmoktą mokslo dalį — aš nežinau. Vienok norėčiau, kad tie visi mano mokiniai, kurie mylėjo dailės srityje dirbti ir kurie dar myli, vėl išnaujo užsiimtų darbu ir rengtusi Lietuvon dailės kurti. Nesakau, kad visi jau tiktų Operon ar Simfonijon, bet be juodviejų reikės ir daugiau įvairių muzikos įstaigų, o iš tų žmonių tarpo rasis daug, kurie beabejo turės progą, tik padirbėję, pasiekti Operą ir Simfoniją. Jau mano 10 metų praktika Amerikoje davė patirti, kad čionai yra gabių muzikoje žmonių."

Ir todel gerb. kompozitorius toliaus savo paaiškinime išreiškė norą, kad tėvai jau mažus vaikus reistų lavintis muzikoje, kad tie, ką turi palinkimo, pradėtų muzika užsiimti neatidėliodami. Iš paunų dienų besilavinant, gali engviau išsivystyti muzikailainininkai.

Svarbu dar ir štai kas: "Kad visi muzikai arba žmonės mokėjis muzikoje, kurie turėtų palinkimą ateityje dirbti toje srityje, pasistengtų kaip nors spiestis kruvon ir organizuotis. Tokie žmonės brangintų daugiau jiems artymą dailę ir rupintųs surasti kelius ir budus, kaip pradėti tvert Operą ir Simfoniją Vilniui arba ir visai Lietuvai."

Po šio p. Petrausko paaiškinimo ir pasitarimo, susirinkimas priėjo prie to, kad pirm negu ką veikti; reikia prie L. M. Konservatorijos įsteigti muzikų-dainininkų registravimą, kuris butų po priežiura patiės direktoriaus, o vedamas vieno jo mokinių.

Toliau nutarta, kad jeigu but galima, tai tuojau sudaryti tam tikrą komitetą iš dailininkų-muzikų ir dainininkų ir tuojaus pradėti rupintis finansų rinkimu Operai ir Simfonijai kurti.

Kilo klausimas, ar šį darbą galėtų kas kitas vesti (ne dailininkai), ar reikėtų dailininkams juo rupintis? Čionai susirinkę, beveik visi lavinąsi dailėje, tarė, kad kitiems pavesti šitas darbas neišpultų, nes jiems dailės reikalai bus toliau nuo širdies ir todel nukentės pats rekalas; vienok tveriant tokią dailininkų organizaciją, reikia atsižvelgti ir į tuos, ką palinkę yra tą darbą remti, kad jie visi galėtų prisidėti.

Kas turėtų rupintis Operos ir Simfonijos reikalais? Po aptarimo padaryta tokis išvedimas:

1) Kad Amerikos Lietuviai lig šiol turi vieną augštą Muzikos įstaigą, tai Lietuvių Muz. Konservatoriją Bostone, kurią veda liuosojo meno dailininkas Mikas Petrauskas.

2) Kad dailės draugijos (chorai, orchestros ir k) visados gali jungtis su Liet. Muz. Konservatorija ir todel šiuo reikalu vadovauti pritiktų L. Muzikos Konservatorijai ir apie ją, kaipo augščiausią muzikos srityje įstaigą, spiestis visiems butų ir parankiau ir garbingiau.

Pasirodžius, kad bus išlaidų šiam dalyko vedimui ir gali atimti daug laiko nuo darbo, p. M. Petrauskas sutiko kitiems tame darbe prigelbėti. Pasižadėjo taipgi padirbėti prie organizavimo to darbo: K. Norkus, R. Mizara, J. Andrijauskas, J. Velička, J. Strimaitis ir d. k.

Nutarta tuojaus atsišaukti į visus Amerikoj esančius muzikos mylėtojus ir juos paraginti užsiregistruoti prie Lietuvių Muzikos Konservatorijos, 769 E. Broadway, So. Boston, Mass.

Šiuom laiku mes tik atsišaukiame į visus dailininkus-muzikus ir dainininkus, kurie ištikro mano toje srityje dirbti, užsiregistruoti prie Lietuvių Muzikos Konservatorijos. Visi muzikai ir dainininkai registruokitės ir savo laiškuose atsakykite į šiuos klausimus:

1. Kokį instrumentą naudojat?
2. Vieną ar daugiau instrumentų galit naudot ir kokius?
3. Kurį instrumentą žinot geriausiai?
4. Ar dainavimui turite lavintą balsą?
5. Koksai balsas, augštas, ar žemas?
6. Kokia balso varsa, — šiurkštus ar minkštas?
7. Ar didelis balsas?
8. Ar platus balso diapazonas, — t. y. kiek turi balse oktavų?
9. Ar esate baigę muzikos mokyklą?
10. Koks tos mokyklos programas?
11. Mokyklos vardas ir vieta?
12. Kokį ėmėte speciali dalyką?
13. Kiek metų mokinotės muzikos ar dainavimo?
14. Ar daug mokinotės muzikos teorijos ir iki kuriam skyriui priėjote?
15. Pas ką mokinotės? Jeigu ne mokykloj, tai kas buvo jusų mokytojumi, —vargonininkas, šiaip liuosas mokytojas ar koks savamokslis mokino?
16. Ar priguiite prie choro— kokio?
17. Ar prigulite prie orchestros (beno) ir kokios?
19. Ar norėtumet lavintis?
20. Kokis jusų užsiėmimas?
20. Ar sutiktumėt apleisti savo darbą ir vietą delei muzikos?
20. Ar turit medžiaginę išgalę lavinties?
23. Ar sutiktumėt keliaut Lietuvon ir darbuoties muzikos srityje, jeigu butumėt kviestas?
24. Ar vedęs? ar vedusi?

Vardas ir pavardė.....

.....

Pilnas antrašas .....

Atsakant į klausimus, jų kartoti nėra reikalo, tik šale padėkite klausimo numerį. Jeigu norėtumet ką daugiau nuo savęs pridėti, tai ant atskiro popieros lakšto parašykite.

Taigi visi tėvynainiai-dailininkai, ar čia gimę, ar atkeliavę, užsiregistruokite ir siųskite laiškus šiuo adresu: Lietuvių Muzikos Konservatorija, 769 E. Broadway, So. Boston, Mass.

Komitetas: K. Norkus, R. Mizara, J. Andrijauskas, J. Velička, J. Strimaitis.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Maike, ko tu taip žiuri į mane?

—Žiuriu, kad tu keistai išrodai, tėve.

—Ne tavo biznis, vaike, kaip aš išrodau.

—Bet man rodos, kad tavo plaukai apsvilę.

—Dabar tokia mada.

—Pasakyk teisybę, tėve, kur buvai papuolęs, nes aš matau iš visko, kad tu esi buvęs žabanguose.

—Išradimą, vaike, dariau.

—Kokį išradimą?

—Kaip plaukus be barberio nusikirpt.

—Na, na?

—Jessa!

—Tai papasakok.

—Papasakosiu, tik tu niekam nesakyk, vaike, ba aš noriu savo išradimą užpatentuot ir tuomi pakelti savo tautos vardą svetimtaučių akyse.

—Tautos vardą galėsi kelti vėliau, tėve; dabargi kalbėk tik apie išradimą. Kaip tu jį išradai?

—Ogi taip, vaike. Nuėjau aną vakarą pas zakristijoną pagrajyt karasinką ir jis man pasakė, kad galėsiva turėti regli gut taim, ba kunigas su gaspadine išvažiavęs ant vikeišino. Aisbaksyje radom keptą vištą, šešias bonkas šampano ir kitokių poniškų daiktų. Sudėjom viską ant stalo ir pradėjom žyvitis.

—Bet ką tas turi bendra su išradimu, tėve?

—Palauk, vaike, palauk. Pavalgę ir atsigėrę iki kaklo, norėjom, žinoma, poniškai ir išsimiegoti. Taigi nusirengėm ir atsigulėm į kunigo lovą. O tų springsų supimas, tų patalų minkštumas — net baisu galėti! Rodos, imsi ir nuskęsi kaip kiaulė purvyne.

—Tėve, tu ne apie dalyką kalbi. Kurgi tavo išradimas?

—Veidaminut! Kaip tik mudu pradėjova snausti, staiga tik drr!... suzvanijo zvanas. Zakristijonas pašoko ir nubėgo trepais žemyn. Bet neišėjo nei dvi minutos, kaip jis vėl atrunioja ir sako, kad man reikia šokti nuo antro flioro per langą ir bėgti, ba kunigas su gaspadine sugrįžęs. Aš noriu atsistoti, ale nežinau ant katro galo. Rodos, esu visai pritamnas ir razumą turiu, ale kur galva, kur kojos, nežinau ir gana. Zakristijonas sako: "Pabėgt tu jau negalėsi, ba perdaug šampano prisilakei. Turi pasikavoti."

—Ir tu, tėve, palindai po lova.

—Nausa. Kampe stovėjo didelis rundinas pečius. Aš įlindau į tą pečių. Ir vos tik zakristijonas spėjo mane tenai uždaryti, kaip atėjo ir kunigas su gaspadine. Aš tupiu ir klausau, ką jiedu darys. Kunigas sako: "Aš sušalau, reikėtų pečių užkurti," o gaspadinė pritardama jam atsako: "Olrait, aš tuojaus užkursiu, ba ir mano kojos šaltos."

—O tu, tėve, pečiuje!

—Jes, Maike, aš sėdžiu ir kalbu karunką prie panelės švenčiausios. Klausau, pradėjo šlamėti popieros. Paskui atsidaro pečiaus durys ir gaspadinė kemša jas lygiai man po sėdyne. Potam nukėlė pečiaus viršų ir atnešus viedrą anglių — pukšt juos man ant galvos. Man jau ir šampanas išėjo. Bet vis da sėdžiu ir laukiu kas bus toliau. Ant galo išgirdau, kad jau mečiai barška. Tik brukšt — ir tuojaus pasidarė šilta. Kentėjau, pakol galėiau, bet kada pradėjo plaukai svilti, dumais užspringęs ir smarkiai kosėdamas šokau augštyn ir nuverčiau pečiaus viršų. Kunigas ant vietos apalpo, o gaspadinė spiegdama nežmonišku balsu pabėgo. Aš, vaike, nieko nelaukdamas atsidariau langą ir nėriau laukan. Dievas taip pakėravojo, kad pataikiau stačiai į pelenų bačką, tai nušokau kaip į plunksnas. Nors strioko turėjau į valias, ale paskui pamačiau, kad ir naudos iš to yra. Ilgi mano plaukai taip apsvilo, kad barberiui kvoderio jau nereikės mokėti. Taigi supratau, kad čia geras išradimas ir jeigu jį užpatentuoti, tai galima ir pinigo padaryti, ir lietuvio vardą pakelti.

—Aš ir maniau, tėve, kad tu tokią kvailystę pasakysi.

—Vaike, tu mano išradimo kvailyste nevadink, ba gali gaut už tai į kuprą. Jeigu tau lietuviškos tautos pakėlimas nerupi, tai važiuosiu į Vašinktoną ir pavesiu savo išradimą lietuvių informacijos biurui.

—Ar žinai ką, tėve? Verčiau tu pasilaikyk tą paslaptį savo lietuviškam vaiskui. Kada reikės vyčius kirpti, tai liepk juos apsvilint.

Minia, kuri už vilties žibdinimą vakar tau plojo, rytoj tave pakars, kada pamatys, kad ta viltis ją apleidžia.

Muzika ir Teatras Sveikatos žvilgsniu

Muzika paprastai skaitoma stipriai į nervinę systemą veikiančiu faktorium. Muzika daro savo impresiją netik ant žmogaus nervų, bet taipgi ir ant visų kitų labiau išvystytu organizmų gyvunų. To delei atmetus šalin visokį tikėjimą ir manymą apie stebuglingumą ir burtus — atmetus visa tai, kas padavimais užsiliko nuo senovės žmonių apie stebuklabiau išvystytų organizmų sakyti, kad muzikos pagalba yra galima sergančius gydyti.

Iš senų padavimų žinome, kad senovės žydai muzika naudojosi kaipo ikvėpimo ir gydymo priemone. Iš žydu istorijos žinome, kad pamišėlis jų karalius Saulas pašėlimo apimtas budavo nuraminamas kanklininko Dovido, skambinančio jam stygomis.

Graikai, jei galima istorijos padavimams tikėti, paveldėjo nuo žydu muzikos meną, jos meliodijomis stebuklų darę.

Teofratas ir Caelius Aurelianas pradėjo muziką vartoti nervų ligoms gydyti. Nusiminimu sergantiems bei liudnumo apnyktiems Caelius patardavo Frygijos metodą, t. y. linksmą, triukšmingą muziką, šokius, žaismes; maloni, švelni, graudi muzika vartojama buvo pašėlimo furijoms malšinti.

Net ir musų gadynės daugelis psychiatrų muziką pripažsta geriausiu vaistu kaikurioms proto ligoms gydyti. Tuo tikslu pamišėlių ligonbutyje Salpetiere kasdien lankosi mokytojas, kad ligonius muzikos mokinus bei koncertus jiems davinėjus.

Kaip sergantiems organizmams muzika savo intaka gali atitaisyti suirusią jų nervinę systemą, taip sveikiems, ypatingai jautriems, organizmams muzika gali kartais pakenkti.

Muzika savo balsų skambėjimais keičia virpančius dirksnius. Dirksnių arba nervų virpėjimas vienoks ar kitoks pagamina organizme linksmą bei liudną jausmą; iššaukia neramumą ir net aštrų kentėjimą surengia.

Berliozas, kuris buvo labai jautrus, regis net histerikas, aprašė savo jausmų riaušes, kurios jame sukildavo patetiškos muzikos besiklausant. Tame savo aprašyme jis sako, kad išsyk jausdavo malonios apžavos jausmą, paskui širdis smarkiai pradėdavo plakti, apimdavo didelis neramumas, jausmai susimaišydavo, norėjosi jam verkt ir juoktis ir dažnai nualpdavo; tuomet jau nieko nejausdavo — budavo pusiau mirusiu.

Apie dainininkę Malibran pasakojama, kad pirmu kartu besiklausydama Bethoveno symfonijos Ciminor, likosi pagauta didelės konvulsijos, nublankusi ir taip virpėti pradėjusi, kad reikėjo iš svetainės ją išnešti.

Laimei nedaug žmonių yra taip jautriais, kaip Berlioz bei ponia Malibran, nervais, tečiaus visgi yra labai daug žmonių, į kuriuos muzika daro stebėtiną įspudį. Iš muzikos į nervingus asmenis įspudžių galima spręsti apie muzikos reikšmę, kokią ji gali turėti neurotinių ligų gydymui.

Iš kitos vėl pusės reikia pasakyti, kad musų laikų muzika labai skiriasi nuo senoviškos muzikos. Senoviškoj muzikoj harmonijos su jos mokslingomis ir labai sužadinančiomis kombinacijomis visai nebuvo; senovės žmonės dainuodavo, pritardami savo dainos meliodijai stygų skambu bei kitų, jiems žinomų, instrumentų balsais — tai ir visa jų muzika tebuvo. Muzikos balsais daromus į klausytoją įspudžius keisti ir juos įvairinti senovės muzikininkina, kodel senovėj muzika darydavo į žmones aitresnius ar malonesnius įspudžius. Suprantama, kad ir šiandien ilgas ir vienodas tas pats kaukimas iki pašėlimo įerzina kad ir rambiausių jausmu asmenį; gi malonųs akordai ir švelnųs perėjimai iš vienų balsų kituosna kad ir labiausiai suerzintą nuramina, nuliuliuoja. Bet muzika šiandien vartojama ne keno nors nervams erzinti ar glostyti, bet kad įvairių mėgimų ir pobudžių žmonėms dvasinio pasitenkinimo teikus. Tasai dailės menas šiandien iš muzikininko reikalauja netik išsilavinimo pinti, maišyti, lieti į kruvą ar išbarstyme balsus paleisti, bet taipgi reikalauja pažinojimo žmogaus psychologijos. Muzikininkas šiandien stengiasi savo klausytojuose muzikos balsais ir meliodijomis sukelti žiaurumo jausmą, kad paskui jo malšinimu teikus sielai smagumo ir per tai tobulinus pačią sielą, paliekant joje malonumo atminimus. Žinoma, negalima sakyti, kad kiekvienas muzikininkas turi mintyje tuos svarbius kulturos tikslus ir uždavinius. Buržuazijai nedaug terupi žmogaus sielos tobulinimas, delto jos muzikininkai klausytojams duoda dažniausiai muzikos šiupinį-mišinį, nepaliekantį jokių gilesnių įspudžių. Nekalbant apie tokią buržuazinę muziką, visgi reikia pripažinti, kad tikroji muzika ir šiandien yra vaistu žmonių dvasinei sveikatai palaikyti, sustiprinti.

Tą patį, kas pasakyta apie muziką, galima pasakyti ir apie teatrą. Jeigu teatras, skiriamas palinksminimui-pajuokinimui ir moralizavimui bei lavinimui, vis tebebutų tam savo uždaviniui ištikimu, teatro svarba ir šių dienų musų gyvenime turėtų da didelę svarbą. Bet dėja! Ką buržuazija padarė su muzika, ta ji padarė da daugiau ir su teatru. Nors teatrų kiekvienam mieste pribudavota po kelis, keliolika ir net keliasdešimts, tečiaus retame jų tegalima šiandien matyt vaidinant publika lavinančias dramas, tragėdijas bei linksmas, pamokinančias komedijas. Tokios vietos, kur visa tai da galima rasti, visuomenės didžiumai — darbo žmonėms — visai neprieinamos. "Miniai" duodama šiupinys-mišinys "visoko," tik begalo maža to, kas žiurėtojį-tėmytoją tobulintų, kas vestų jį prie siekimo grožės ir tobulybės, kas prijuokintų ir suteiktų dvasinį pasilsį. Kažkas teisingai yra pasakęs, kad tikras juokas teikia pasilsį, nes ištikrųjų juokinantis gyvi paveikslai, sukeliantis nuoširdų juoką, nuvargusiam nejučiomis leidžia pilna krutine atkvėpti ir tuo pačiu laiku stimuliuoja nervus taip, kad ne tik pavargusi dvasia, bet ir kunas liekasi apiimtas smagaus jausmo.

Tečiaus, kaip minėjome, šių dienų teatras tiems, kam jis labiausiai reikalingas, vis labiau ir labiau liekasi neprieinamas delei įžangos brangumo, o buržuazija, kad gynus savo klesinį viešpatavimą, parenka scenai tokius meno veikalus, kurie jos interesams tarnauja. Šių dienų dramaturgai materialių pasisekimų gali turėti, jei savo veikaluose atvaizdina realizmo dokumentus, mokslines teorijas bei filozofiją, kas žiurėtojį veda į nežinės bedugnę ir uždengia jo vaidentuvei svajones regratį. Tokie veikalai paprastam žmogui neneša naudos, bet dažniausiai daro nemaža moralės skriaudos. Vieton komedijos buržuazija ant scenos pastatė burleską, kad savo nudėvėtus lytiškus instinktus dilginus ir tuo pačiu laiku valdomąją minią da labiau stumus į ištvirkimo ir paleistuvybės balą. Vaidinama net histerijos epilepsijos, pamišimai ir sielą draskančios ligos. Aišku, kad šitokie scenos paveikslai negali duoti tėmytojui dvasinio pasitenkinimo; priešingai, suvargusią dvasią da daugiau suvargina; neįkvepia jai naujų, kiltų troškimų. Tokiu budu buržuazijos kontroliuojamas teatras liovėsi buvęs auklėjimo ir palinksminimo vieta, paliko tik jos interėsams ginti priemone.

Akyvaizdoje šitu neužginčijamų faktų vis daugiau ir daugiau žmonių pradeda suprasti prie ko buržuazijos viešpatavimas visuomenę privedė. Nors savo viešpatavimo gynimui jinai panaudojo valstybę, teismus, kalėjimus, durtuvus ir kanuoles, bažnyčią, literaturą, dailę, muziką ir teatrą, tečiaus visgi sulaukėme tos dienos, kada buržuazijos viešpatavimas, visi jos "idealai" ir obalsiai priėjo pilniausio bankruto...

Nėra abejonės, kad liaudžiai paėmus gyvenimo tvarkymą į savo rankas, netik muzika ir teatras, bet ir visa tai kas šiandien naudojama buržuazijos viešpatavimo naudai, turės but vartojama visos visuomenės naudai, kiekvieno asmens ir per tai visų žmonių tobulinimui, linksminimui ir jų kuniškos ir moralės sveikatos grudnimui.

J. B. S.

Apie Meilę

Meilė...

Stebuklinga, saldi, žavėjanti, svaiginanti, mirtį pergalinti, tuštumų skradžias pasauliais pripildanti, piktybes ir augščiausias dvasios kiltybes ir pasišventimą vaisinanti — meilė... Ar yra kas prakilnesnio, dangiškiau skambančio, taip matomo, o neištirtino, taip jaučiamo, o neišaiškinamo — kaip meilė?...

Meilė mus pagimdė, meilė musų seybę palaiko, ant žemės mums rojų steigia ir saulės ugnyje mintis mums peri, prieš akis kėrėjančius ir gundančius miražus mums stato ir svajonių bėrybėse nešioja. Ji yra mums viskuo, kas yra.

Ar galima meilės prasmę žodžiais išreikšti, jos reikšmę apsakyti, jos paveikslą atvaizdinti? Kas savo akies žvilgsniu juros platybę gali aprėpti, kas amžinybę sudedančias valandas įstengs suskaityt?...

Mokslingiausiais, kietai sudėtais ir rupestingai sukomplikuotais filozofiškais išvedžiojimais ir šposingais kai kregždė, lengvučiais kai pavėlavęs Donžuanas, ciniškais aforizmais ir "šmoteliais" nuo amžių aiškinama meilė, o bet apie ją nedaugiau už primityvį žmogų težinome.

Jei geidimas yra gyvybe, tai geidimų geidimu yra meilė. Ji yra siela sielos ir širdies gyvybės širdžia. Ji yra laimė, svaiginanti sielą ir sąmonę.

Meilė yra kai dienelė,
Kuri dirbti kviečia,
Kai skaisti dangaus saulelė,
Ką šildo ir šviečia.
Ar gyvenimo verpetan,
Ar kapų tamsybėn,
Ar kančios užburtan ratan,
Pragaro gilybėn
Tu įeisi — visur rasi
Ją spėka viršiausia,
Jausi ją, bet nesuprasi —
Paslaptis giliausia...
Kai Sutvertojas galinga,
Didi, kai dievybė,
Kai visata nemirtinga,
Piktiems — ji rustybė.
Verkiančius ji suramina,
Kvailys, kai apuokas,
Kas yra saulė, — nebežino—
Verksmas ji ar juokas?...

Taip meilę vaizdina poetas. Visai kitaip į ją žiuri ekonomistas bei filozofas. Vienas joje mato žmonijos tobulinimosi ir pirmyn žengimo veiksnį, veik lygų savo galybe alkiui, antras skaito ją motoru, sukančiu gyvenimo ratą.

Žmonija delto kamuojasi, stengiasi, atlieka eilių-eiles prakilniausių ir pikčiausių darbų, pašvenčia visas savo gyvenimo dienas ir naktis galvojimams, aukauja gyvastį ir kraują kovose, kad patenkinus du šituos vyriausiu žmogaus prigimties instinktu: alkį ir meilę.

Kiekvienas musų privalome mylėti ir buti vertais mylėjimo. Daugiausiai žmonių myli nesužiniai. Daugelyje žmonių meilės instinktas išsiplėtoja iki plačiausiu rybų ir nustelbia visus kitus jausmus, kokie randasi sieloj ir širdyj. Kaip iš vienos pusės privalome rupintis, kad patenkinus musų alkio jausmą, taip iš kitos pusės turime rupintis patenkinti musų meilės troškimą. Tik tąjį gražiausį žmogaus sielos instinktą neleistina yra paversti gyvulišku instinktu; kiekvienas musų instinktas turi savo tikslą, meilės tikslu yra ir privalo buti viskas kas prakilnu, gražu, kas teikia mums ir kitiems dvasinį užganėdinimą, kas yra augščiausia žmogaus laimė.

Labai teisingai mylinti žmogų charakterizuoja filozofas sakydamas: "Nors visus pasaulio turtus turėtumei ir visų tautų liežuviais kalbėtumei, o butum be meilės, panašus butumei į skambančią kanklės stygą bei skambantį varį.

O. Didonas, didis francuzų mąstytojas, viename savo raštų sako: "Kaikurios mistiškos knygos ypatingai reikalauja slopinimo žemiškos meilės. Tokie patarimai yra klaidingi. Nes ir žemiškame gyvenime buna prakilnios meilės, gražiausio kiltumo jausmų, kuriuos reikalinga išvystyti, plėtoti, o ne slopinti."

Lenkų poetė Szczęsna tą visatos stebuklingiausią spėką — meilę piešia šiais žodžiais:

Dangaus bėrybėj ir dvasios erdvėse
Gimdanti jungmę spindulių šiltųjų —
Meilė!...
Sielų troškimą pilnai pagirdo
Ir slaptingiausius ilgėsius atskleidžia —
Meilė!...
Ant visu dulkių, pelenų, griuvėsių
Pilna gyvybės jiegos visad tveria,
Ant kovos lauko, skausmo ir liudėsių
Pergalės taurę išdidžiai geria —
Meilė!...
Jos kovai ginklo visai nereikia,
Tiktai atėjus žvelg' ir nuveikia.
Dvelkimu ryto, tyla naktelių
Galybe darbo, šypsa vaikelių
Meilė!...
Liepsnomis savo tyrybę valo,
Sielų geidimą balsamais girdo,
Dievišku kaltu nuo amžių kala
Veikalą savo — žmogišką širdį —
Meilė!...
Myliu ir trokštu...
Myliu, tai reiškia branginu. Trokštu, tai reiškia ilgiuosi ir noriu branginamą dalyką pasiekti, turėti.

J. B. S.

Iškeliaujant.

Sudie tau, mylimas kamputi!
Skaudu apleisti man tave,
Nelemta čia man ilgiaus buti,
Likimas gena vėl mane...
Nesykį čia po sunkaus darbo
Tavo ramybėje mąsčiau,
Nebejaučiąs sunkumo vargo,
Svajonių erdvėse laksčiau.
Čia aš išmokau, kaip be skausmo
Vaikščiot aštrių dyglių takais,
Tverti gražų pasaulį jausmo
Ir puošt jį idėjų žiedais.
Čia tarpe tavo siaurų sienų
Nebereikėdavo man slėpt
Nei ašarotųjų blakstienų,
Ką svietas moka tik pašiept...
Tu į mano sielą žiurėjai,
Skausmą ir džiaugsmą jos matei,
Ir širdies paslaptis girdėjai,
Kiekvieną jausmą man' gerbei. —
Delto tave karštai pamėgau,
Geriausiu man buvai draugu!
Paleist's nuo darbo tavin bėgau
Kaip čia man budavo smagu!
Dabar dievs žin', kur reiks klajoti,
Po kokius glaustiesi kampus,
Verkti, dainuoti ar svajoti
Keno pastogėj vieta bus?...
Sudiev tau mylimas kampeli!
Skaudu apleisti man tave!
Į svetimą, tolimą šalį
Likimas varo vėl mane?

11-6-18, **Kainas Jr.**

"KELEIVIS"

GERIAUSIS DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS.

PRENUMERATOS KAINA

Amerikoje:
Metams $1.75
Pusei metų 1.00
Kanadoj ir Užrubežiuose:
Metams $2.25
Pusei metų 1.25

Su visokiai reikalais atsikreipiant į Redakciją, rašykit šitokį adresą:

"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP AND MANAGEMENT of the "Keleivis," published Weekly at Boston, Mass., required by the Act of August 24, 1912.

Editor — St. Michelson, So. Boston.
Publisher — J. G. Gegužis & Co.
OWNERS:
J. G. Gegužis and M. St. Michelson, So. Boston, Mass.
Known bondholders, mortgagees, and others security holders, holding 1 per cent, or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities — None.

By J. G. Gegužis, Publ.
Sworn to and subscribed before me this Sept. 25, 1918.
Roman J. Vasil,
(Seal) (My Commission expires 1922) Justice of the Peace

Lietuvių Darbininkų Literaturos Dr-jos konstitucija.

Organizacijos vardas:

Šios organizacijos vardas — **Lietuvių Darbininkų Literaturos Draugija.**

LDLD. Tikslas.

1) Lietuvių Darbininkų Literaturos Draugija stato savo tikslu leidimą tokių raštų, kurie keltų darbininkų miniose klesinę sąmonę, auklėtų darbininkuose socialistiškąjį susipratimą ir solidariškumą ir šiaip jau praplėstų jų žinojimo rybas įvairiose mokslo šakose. Leisdama knygų iš dailiosios literaturos ir įvairių mokslo šakų, ši draugija betgi labiausia rupinsis leisti raštus, gviidenančius darbininkų klausimą visame jo apimyje, bei raštus, rišančius mokslo socializmo teorijos ir praktikos klausimus.

2) LDLD. ir šiaip jau visokiais budais stengsis platint darbininkišką apšvietą, rengdama prakalbas, literaturos vakarus, teatrus ir steigdama knygynus.

3) Prie LDLD. yra įsteigtas Moksleivių Fondas, į kurį nariai moka mokestis liuosnoriai ir pagal išgalę. LDLD. kuopos, viršiminėto fondo palaikymui, renka aukas, rengia įvairius vakarus, nuo kurių pelnas ar dalis skiriama fondo palaikymui.

4) LDLD. teikia paramą iš minėto fondo tiems moksleiviams, kurie yra kuomi nors pasidarbavę darbininkų klesai. Apie paramos davimą sprendžia Centro Komitetas ir Literaturos Komitetas.

LDLD. Valdymosi Pamatai.

1) Ši draugija priima ar papildo savo įstatymus visuotinu narių balsavimu paprasta balsų didžiuma.

2) Draugijos Centro Komitetas, Literaturos Komitetas ir organas renkami kas metai visuotinu balsavimu.

3) Centro Komitetas, Literaturos Komitetas ir kiekviena kuopa gali paduoti kokį nors įnešimą draugijos labui, bet įnešimas tiktai tuomet eis nubalsavimui, jeigu jį parems bent 5 kuopos bėgyje 60 dienų.

Kuopos ir Nariai.

1) LDLD. susideda iš kuopų ir pavienių narių. (Kuopoj turi buti nemažiau kaip 5 nariai.

2) Kuopa išsirenka sau pirmininką, sekretorių, iždininką, finansų sekretorių ir knygių.

3) Kuopos pačios nusiskiria, kaip dažnai laikyti mitingus ir išsidirba reikalų vedimo tvarką.

4) Kuopiečiu ar pavieniu nariu gali buti kiekvienas pritariantis draugijos tikslui.

5) Narys gali persikelti iš vienos kuopos į kitą, pristatęs paliudijimą. Kuopa gi to nario paliudijimą turi pasiųsti Cent. Sekretoriui.

6) Kiekvienas draugijos narys, pirkdamas LDLD. išleistų knygų, gauna jas už pusę kainos.

7) Kiekvienos kuopos bei pavienio nario yra pareiga visais galimais budais remti apšvietos ir kulturos įstaigas, kurios tarnauja darbininkų klesinio susipratimo skleidimui. Jeigu kuopa bei narys remia priešingo pobudžio įstaigas, t. y. tokias, kurios priešingos organizuotų socialistų judėjimui, gali but suspenduoti ar išbraukiami iš draugijos.

Pasarga. — Ypata, kuri yra priešinga organizuotam į Socialistų Partiją lietuvių darbininkų judėjimui, negali buti nariu šios draugijos.

Mokesčiai.

1) Kiekvienas draugijos narys moka į draugijos iždą $1:00.

2. Įvairių mokesčių padengimui kuopos gali uždėti ant savo narių speciales duokles.

3) Visi nariai privalo užsimokėti savo metinius mokesčius iki gruodžio 30 d., nes fiskališki draugijos metai prasideda su 1 d. sausio ir pasibaigia su paskutine diena gruodžio, nežiurint kada narys prisirašė ar užsimokėjo savo duokles.

4) Nauji prisirašę nariai prie LDLD., kad ir paskutinėje dienoje gruodžio mėnesio, turi teisę gauti visus tuose metuose LDLD. išleistus raštus.

5) Šios draugijos nariai, gyvenantįs už rubežiaus Suvienytų Valstijų, moka metinės mokesties $1.10.

6) LDLD. leidžiamos knygos yra duodama nariams su apdarais. Knygų persiuntimo lėšas apmoka centras.

7) Jei butų išleista LDLD. knygelė tiktai 100 puslapių, tai tokios mažos knygos nariams duodama be apdarų.

8) Visi nariai privalo užsimokėti savo duokles į draugijos iždą pradžioje metų, nes kada išeina knyga iš spaudos, tai yra siuntinėjama tik tiems nariams, kurie yra užsimokėję savo duokles. Neužsimokėjusiems knygos nėra siunčiamos tol, kol neprisiunčia savo duoklės į centrą.

Kuopų viršininkų priedermės.

1) Kuopos pirmininkas dabo ja visus kuopos reikalus, laiko čarterį, veda kuopą įstatymais pažymėtu keliu ir prižiuri kitus viršininkus.

2) Kuopos sekretorius veda protokolų knygą, atlieka susirašinėjimus, užlaiko narių surašą ir jų adresus.

3) Finansų sekretorius tvarko narių mokesčius, išdalina nariams knygas ir praneša kas pusė metų į organą apie narių stovį.

4) Kuopos iždininkas globoja iždą ir, kuopai pareikalavus, užsistato kauciją, išsiunčia centran mokesčius.

5) Pasitraukus bile vienam iš komiteto narių, jo vietą užima sekantis kondidatas tan urėdan, gavęs daugiausia balsų.

Centro Komitetas.

1) Centro Komitetas susideda iš pirmininko, pirmininko pagelbininko, sekretoriaus, iždininko ir knygiaus, renkamų visuotinu balsavimu.

2) Kuriam bent iš tų viršininkų pasitraukus, jų vietas iki naujų rinkimų užima sekantįs kandidatai, gavę daugiausia balsų tan urėdan.

3) Draugijos iždininkas ir knygius užsistato kaucijas, su lyg C. K. nutarimo.

4) LDLD. kuopa to miesto, kuriame randasi iždininkas, išrenka 3 iždo globėjus kontroliavimui iždo.

5) Draugijos centro komitetas gauna atlyginimą sulyg visuotino narių nubalsavimo. Visos lėšos padarytos C. K. draugijos reikaluose, buna apmokamos iš draugijos iždo.

6) Centro Komitetas išvien su Literaturos Komitetu prižiuri organą ir rupinasi knygų išleidimu, kuomet jąs užgiria Lit. Komitetas.

7) C. K., esant reikalui, susineša su kitomis lietuvių ir svetimtaučių organizacijomis.

8) C. K. turi teisę skirti knygynams ir apšvietos draugijoms knygų, bet ne daugiau kaip 2 egzemplioriu.

9) C. K. pirmininkas pasirašo ant išduodamų kuopoms čarterių, oficialių popierų, leidžiamų draugijos vardu, užlaiko draugijos žymę ir patvirtina savo parašu visus oficialius susirašinėjimus ir dokumentus.

10) Pirmininko pagelbininkas dalyvauja C. K. posėdžiuose ir neatsilankius arba prasišalinus pirmininkui, atlieka jo pareigas.

11) C. K. sekretorius veda visas draugijos knygas, užlaiko draugijos archivą, išduoda per organą metinę darbų apyskaitą, tvarko referendumus ir veda centro protokolų knygas. Sekretorius pasirašo ant visų draugijos vardu leidžiamų oficialių dokumentų ir kontroliuoja knygų išsiuntinėjimą, kurį atlieka knygius. Jisai paskiria kuopoms numerius ir išsiunčia čarterius.

12) Iždininkas užlaiko LDLD. kasą ir atlieka išmokėjimus. Išmokėjimus atlieka sulyg pirmininko ir sekretorius parašais paliudyto raštiško paliepimo. Iždininko kaucijos lėšas apmoka draugija.

13) Iždo globėjai, sulyg sutarties savo tarpe, daro iždo reviziją, išanksto pranešdami apie tai Centro sekretoriui.

14) Knygius užlaiko draugijos knygas ir išsiuntinėja, sulyg C. K. sekretoriaus paliepimo, kuopų sekretoriams.

Literaturos Komitetas.

1) L. K. susideda iš 3 narių.

2) L. K. parupina rankraščių ir duoda apie juos savo recenziją.

3) L. K. prižiuri literatiškąją pusę visų draugijos leidinių ir sprendžia apie atlyginimą autoriui, šiame dalyke pasitaręs su Centro Komitetu.

4) Esant reikalui L. K. nuskiria iš savo tarpo redaktorių, kuris vestų šios draugijos reikalus organe.

Referendumai.

1) Jeigu koksai nors įnešimas C. K., L. K. ar kuopos bus paremtas bėgyje 60 dienų penkių kuopų, tuomet jisai eina per referendumą.

2) C. K. sekretorius pagarsina apie referendumą organe ir per 60 dienų eina apkalbėjimas. Praėjus tam laikui Centro sekretorius išsiuntinėja referendumo blankas, kurios turi buti grąžinamos sekretoriui paskirtu laiku.

3) Kiekviena kuopa, C. K. ar L. K. gali daryti prie įnešimų pataisymus. Tokie pataisymai turi buti paskelbti viešai per organą. Jeigu tokį pataisymą parems bent viena kuopa bėgyje 30 dienų, tai tas pataisymas eina sykiu su įnešimu referendumui.

Seimai.

LDLD. seimai įvyksta pagal C. K. ar kuopų reikalavimą, patvirtintą referendumu, sulyg normalės proceduros.

Narių ir Kuopų Išbraukimas.

1) Narys, neužsmokėjęs šiai draugijai per metus laiko, esti išbraukiamas, bet kuopa gali jo neišbraukti, jeigu jisai atsiprašo del bedarbės ar kitų svarbių priežasčių.

2) Kuopa ar centras turi teisę išbraukti narius už negražius pasielgimus, kenkiančius draugijos vardui.

3) Kiekvienas draugijos narys, kuris pasirodytų esąs priešu organizuotam į Socialistų Partiją lietuvių darbininkų judėjimui — išbraukiamas iš šios draugijos kuopų, kada centras kuopos tarimą pripažįsta teisingu.

Pasarga. — Nesusitaikant kuopai su centru kas link išbraukimo nario, tada tą dalyką turi išrišti trečiųjų teismas.

4) Kiekviena kuopa, kuri išskryptų iš nustatytų vėžų, Centro nutarimu suspenduojama ir po ištyrimui dalyko, išbraukiama, o jos turtas pereina centrui knygoms leisti.

Draugijos pastovumas.

1) Draugijos tikslas neatmainytinas.

2) Draugijos pamatiniai valdymosi įstatymai atmainytini tik dviem trečdaliais balsų, lei-

(Pabaiga ant 6 pusl.)

Pajieškojimai

Pajieškau švogerio Jono Rastaucko. apie 8 metai jis išvažiavo iš Lynno į Detroit, Mich. Turiu svarbų reikalą ir kas ape jį žino malonėkit pranešti. (40)
Mateušas Kuzma,
44 — 6-th str., So. Boston, Mass.

Pajieškau J. Rimkaus, gyvenusio So. Bostone, dabar bene Stoughtone gyvena, jo paties meldžiu atsišaukti ar kas žino jo antrašą malonės pranešti, už ka tariu ačiu.
Alek Alekna.
190 Dewey str Worcester, Mass

Pajieškau pusbrolių Vladislovo ir Simano Kavaliauskų, prieš kelis metus gyveno Chicagoje. Jų pačių atsišaukti ar kas juos žino meldžiu pranešti. (41)
Juozas Kvetkauskas,
6232 Gray's ave.,
W. Philadelphia, Penna.

Pajieškau brolio Karoliaus Kutros, iš Kemėšių kaimo, Žagarės parapijos, Kauno gub., pirmiau gyveno So. Bostone. Jo paties meldžiu atsišaukti ar kas žino malonės pranešti.
Mikas Kutra, (42)
4602 So. Mozart str., Chicago, Ill.

Pajieškau sesers Uršulės Ašmiegaitės, girdėjau vedusi su Apsiega, paeina iš Mieldažiškės viensėdijos, Panemunėlio parapijos, Kauno gub., gyvena bene apiink Bostoną. Aš isvažiuoju į Francija ir meldžiu jos pačios atsilieoti ar kas žino pranešti jos adresą.
Priv. Charles Asmiega,
Co. C. 73-rd U. S. Inf.
Camp Devens, Mass.

Pajieškau švogerio Tado Talučio, iš Vilaičių kaimo, Pakapės parapijos, Šiaulių pav., Kauno gub. Taipgi Kazimiero Urniko, iš Skandvilių kaimo, Kurtuvėnų parapijos. Jų pačių atsišaukti ar kas juos žino meldžiu pranešti. Joane Karsokiutė. (41)
413 E 8-th str., Kewanee, Ill.

Pajieškau pusseserių: Alenos ir Olesės Jurkenikių, iš Pusdvarių kaimo, Kelmės valsčiaus, Raseinių pav., Kauno gub., girdėjau, kad jau apsivedusios ir gyvena Massachusetts valstijoj. Jų pačių atsišaukti ar kas ino meldžiu pranešti.
Vaclovas Jurkėnas, (41)
1836 So. Sixth str., Camden, N. J.

Pajieškau brolio Antano Jukštos, Kauno gub., Vilkmergės pav., Šėtos valsčiaus, Laukagalių kaimo. Meldžiu jo paties atsišaukti arba kurie apie jį žinot malonėkit pranešti.
Ignas Jukšta, (41)
54 Nash str., New Haven, Conn.

Pajieškau brolių: Kazimiero ir Jono Balčiunų pirmasai gyveno Waterbury, Conn., antrasai — Brooklyne, abu iš Ankupių sodziaus, Kvedainių parapijos, Raseinių pav., Kauno gub. Jų pačių atsišaukti ar kas juos žino meldžiu pranešti.
Franas Balčiunas, (41)
717 No. 7-th str., Clinton, Ind.

Pajieškau savo moteries Onos Kaminskienės, vadinas save Mieliauskiene, angliškai pasiduoda Miller Anleido mane 6 dieną gegužės, 1918 m. Išvežė su savim 9 metų vaikutį Viliuką. Paeina iš Suvalkų gubernijos Vilkaviškio pav., Šunskų valsčiaus, Balturių kaimo, Mikolo Gavėno duktė. Kas pirmas praneš, gaus 5 dolerius dovanų. (42)
W. F. Kaminsky,
238 James str., New Haven, Conn.

Pajieškau brolių Petro ir Adomo Novasickio, Paiesčio viensėdžio, Kavarsko parap. Jie atvažiavo į Ameriką 1909 metais. Jie patįs lai atsišaukia arba kas apie juos žinotų malonėkite pranešti, nes aš esu kariumenėje ir norėčiau su jais susirašyti
Branislaw Paul (40)
Co. I, 3-rd Develop. Batalion,
Camp Devens, Mass.

Pajieškau Vincoviir Antano Milašauskų, Suvalkų gub., Mockavos gmino, Punčko parapijos, Svidiškių kaimo. Kas juos žino, meldžiu man pranešti. (39)
Jonas Milašis,
204 Athens str., So. Boston, Mass.

Pajieškau brolio Kazimiero Matavičiaus, iš Paliscių kaimo, Plungės parapijos, Telšių pav., Kauno gub., gyveno New Yorke. Turiu svarbų reikalą ir meldžiu jo paties atsišaukti ar kas žino teiksis pranešti.
Konstantinas Matavičia, (39)
BOX 78 Peacock, Mich.

Pajieškau Petronės Muraskutės, kuri F. J. Bagočiaus paskelbtuose iš Lietuvos laiškuose rasanti Vincui Čepaičiui. Meldžiu jos pačios atsiliepti žėiau tilpstančiu adresu ar kas ją žino malonės pranešti.
Vincas Čepaitis (39)
169 Palmerton ave.,
Toronto Ont., Canada.

Aš, Feliksas Mandrauckas, pajieškau savo brolio, Pranciškaus Mandraucko, kuris paeina iš Kauno gubernijos, Ukmergės pavieto, Svedesų miestelio. Pirma jisai gyveno Argentinoj, pietų Amerikoj. Aš dabar tarnauju kariumenėj ir neužilgo turbut prisieis iškeliauti į Francuziją, todel greitai norėčiau susižinoti su broliu, nes turiu pas jį svarbų reikalą. Taigi ar jis pats, ar kas apie jį žinote, malonėkite atsiliepti. Savo draugų ir draugių svedesiečių taipgi meldžiu atsišaukti. Mano adresas toks: (39)
Feliks Mandrauckas,
Co. B. 1-st Dev. Bn., 157-th D. B.,
Camp Gordon, Ga.

Pajieškau savo sunaus Aiekso Maraičio, iš Šventežerio valsčiaus, Seinų pav., Suvalkų gub. Jo tėvas iš Alvito Valsčiaus, pries 20 metų paliko jį mažą prie motinos. Jo paties atsišaukti ar kas apie jį žino meldžiu pranešti.
Franas Macaitis, (39)
BOX 37, Hartshorne, Okla.

Pajieškau Mikolo Juknio, iš Inkilų, Lidokų parapijos. Vilkmergės pav., Kauno gub. Aš iš Grezonių, tos pačios parapijos. Meldžiu atsišaukti ar kas jį žino malonės pranešti, nes turiu svarbų reikalą, budamas paimtu kariumenėn. (40)
Nikodėmas Katinas,
BOX 133, Tariffville, Conn.

Pajieškau dėdės Juozapo Patumsio ir pusbrolio Kazio Augustino, iš Vilkmergės pavieto, Kauno gub., gyveno St. Louis, Mo. Jų pačių meldžiu atsišaukti ar kas juos žino malonės pranešti, nes turiu labai svarbų reikalą. (39)
Jonas Yuška,
95 21-st str., S. S. Pittsburgh, Pa.

Ona Tumosukė--Rinkevičienė pajieškau brolių Jono ir Flarijono Tumosų, Suvalkų gub., Vilkaviškio pavieto, Pajevonio parap. Mano vyras mirė ir 1d. gegužės tapo palaidotas; vyresnysis sunus Vincas, 15 metų — susižeidė 4 rugpiučio; aš pati sergu ir norėčiau prieš mirsiant pasimatyti. Malonėkite atsišaukti tuojaus.
Ona Tumosukė-Rinkevičienė, (39)
R F D No. 3, BOX 96, Irwin, Pa.

APSIVEDIMAI.

Pajieškau apsivedimui draugo, aš esu našlė, be vaikų, 27 metų amžiaus, pasiturinti, vyras turi buti blaivas ir darbuotis, pasiturintis ir mokantis gerą amatą, taipgi mylintis gražų šeimynišką gyvenimą. Meldžiu atsišaukti.
Mrs Vaitkuvienė,
702 Fresh Pond Rd., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau apsivedimui merginos nuo 18 iki 33 metų amžiaus, laisvų pažiurų. Su pirmu laišku meldžiu prisiųsti savo paveikslą. Atsakymą duosiu kiekvienai. (39)
Chas. Malkis.
R F D BOX C.,
West Frankfort, Ill.

Pajieškau apsivedimui lietuvaitės, nuo 19 iki 24 metų amžiaus, sviesaus gymio, geistina, kad butų Kauno gub. Aš esu 25 metų, blaivas, nerukantis ir pasiturintis. Su pirmu laišku meldžiu prisiųsti savo paveikslą, atsakymą duosiu kiekvienai.
Jonas Bucevičius,
1529 10-th str., Rockford, Ill.

Pajieškau apsivedimui merginos apie pažiuras, gražumą ir amžių galėsime susižinoti per laiškus. Su pirmu laišku meldžiu prisiųsti savo paveikslą. Platesnes žinias suteiksiu per laišką. (40)
P. Rokunas,
110 W. Front str.,
Plain Field, N. J.

Pajieškau apsivedimui merginos, ne jaunesnės 25 metų ir ne senesnės 35, laisvų pažiurų. Aš esu 33 metų. Su pirmu laišku meldžiu prisiųsti savo paveikslą, atsakymą duosiu kiekvienai.
B. Michaels, (40)
% G. R. Lead Co.,
827 So. Havard str., Baltimore, Md.

Pajieškau merginos apsivedimui nuo 20 iki 28 metų. Geistina, kad mergina butų is Lietuvos. Aš esu 28 metų. Su pirmu laišku meldžiu prisiųsti savo paveikslą. Platesnes žinias suteiksiu per laišką (41)
John Kunčias,
Mulcahy Mine, Shullsburg, Wis.

Pajieškau apsivedimui merginos, ne jaunesnės 18 ir ne senesnės 26 metų. Aš esu 24 metų, turiu gerą darbą. Su pirmu laišku meldžiu prisiųsti savo paveikslą, paveikslus reikiant grąžinsiu, atsakymą duosiu kiekvienai. J. Z., (39)
960 West Warren ave,. Detroit, Mich

Pajieškau apsivedimui merginos, nuo 18 iki 24 metu amžiaus, aš esu 26 metų. Mergina turi buti gražios išvaizdos. mokanti rašyti ir nemažesnės 5 pėdų, 6 colių Vaikinų meldžiu nerasynėti. (39)
S. U.,
39 Portland str., Cambridge, Mass.

Pajieškau gyvenimui draugės, merginos arba našlės nuo 28 ki 38 metų amžiaus; aš esu 43 metų, moku gerą amatą ir norėčiau rast draugę, kuri mylėtų grazu šeimyniską gyvenimą. Su pirmu laišku meldžiu prisiųsti savo paveikslą. (39)
A. M. C.
353 Central ave., Rochester, N. Y.

Pajieškau apsivedimui merginos arba našlės, ne senesnės 35 metų. Aš esu 35 metų, turiu visus reikalingus šeiminiškam gyvenimui rakandus ir stuba, reikalinga gera gaspadinė. meldžiu atsišaukti, su pirmu laišku prisiųsti savo paveikslą, atsakymą duosiu kiekvienai, paveikslus grąžinsiu. (40)
Jurgis Ampusaitis,
1700 Sangamon ave.,
Springfield, Ill.

Pajieškau apsivedimui merginos, nuo 20 iki 30 metų amžiaus. Aš esu 32 metų. Mylinčios grazų dora gyvenimą malonės atsišaukti. Platesnes žinias suteiksiu per laišką.
J. B., (39)
6330 So. Racine ave., Chicago, Ill.

REIKALAVIMAI.

REIKALINGA senyva moteris, sutinkanti apžiurėti 2 metų kudikį ir namus. Gyvenimas same mieste, gražioj. ramioj vietoj. Meldžiu atsišaukti patiškai ar laišku. (41)
Mrs M. Kazlow.
76 Margin str., Haverhill, Mass.

REIKALINGA nebejauna moteris, kuri norėtų prižiurėti du vaiku: vienas — 4 metų; antras 3 metų. Moteris, kuri norėtų apsiimti ta darbą, malonėkit atsišaukti šiuo adresu:
Ona Paškus, (39)
P. O. BOX 160, Leviston, Maine

PRANEŠIMAI.

AR ŽINOTE KAD —

Aš padarau 100 dailiausių fotografiškų štampų su jusų paveikslu tik už $1.20? Reikalauk prabos (pavyzdžio). Įdėk už 3c. stampą ir gausi pamatyt, kaip tokios fotografiškos stampos išrodo. (39)
THE GEORGE PHOTOGAPHER,
609 North Riverside str.,
Waterbury, Conn.

LIETUVIŲ ATYDAI.

Daugelis lietuvių Wilkes Barre, Pa. rašosi į sąrysį, kad pirkti šieną, bulves ir kitokius daiktus tiesiog nuo ukių už tiek kiek kaštuoja šį rudenį. Kurie to da nežinot, o norėtumėt pridėti, tad kreipkitės šiuo adresu:
WM. B. DEBES, (39)
25 Bennett Bldg.,
Wilkes Barre, Pa.

EXTRA! PARSIDUODA!

Gera proga lietuviui kriaučiui.
Puikiam miestukyje, netoli nuo Bostono, parsiduoda kriaučių sapa. Biznis gerai išdirbtas per daug metų. Miestas apgyventas lietuviais, lenkais ir rusais. Platesnių žinių klauskite **"Keleivio" Redakcijoj.** (39)
ant Š. A. M. 255 Broadway,
So. Boston, Mass.

MOTERIMS PLAUTIS ČIRKŠLĖ $1.75.

Šitą čirkšlę tukstančiai moterų su pasitenkinimu rekomenduoja. Padaryta iš minkšto raudono gumo, įtalpina savyje 8 uncijas vandens, čirkšlia plačiai į šalis, taip kad plauja visas dalis vietos. Pasiusk $1.75 su savo antrašu, taipgi 15c. stampomis del apmokėjimo persiuntimo. Turime daugybę tiems panašių dalykų ir prietaisų. Rašykit tuojaus. (?)
FISHLEIGH & CO., Dept. 924,
CHICAGO, ILL.
Už Suv. Valst. rubežių kaina $2., pinigai turi but prisiųsti iškalno.

Kadangi tarp visų tautų religija užima svarbią vietą ir kadangi šiandien viso pasaulio akis atkreiptos į didžiąją Europos karę, kuri yra religijos pasekmė, tai butinai kiekvienas lietuvis turi perskaityti naują knygą

Kas tai yra religija?

Toje knygoje yra nurodytas religijos atsiradimas ir jos veikimas nuo pat pirmpradinio žmogaus iki musų dienų. Kaina, $2.00 apdaryta $2.50.
Čia gaunamos ir kitokios visokios knygos. Reikalaujant kataliogo ar atsakymo reikia už 3c. stempą prisiųsti.
F. MILAŠAUSKIS,
13 Atlantic st., So. Boston, Mass.

Nusipirk mostiej

TAI BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mosčia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėtmus raudonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50c. ir $1. Pinigus galit siųst ir stampoms
J. RIMKUS
P. O. BOX 36 Holbrook, Mass.

Columbia

LIETUVIŠKI REKORDAI.

Lietuviškas kvartetas
draugiškame vakarėlyje.

Sena, sena pasaka kas nupynė vainikėlį ir kas jį nuėmė, labai gražiai išdainuoja garsus kvartetas.

10-inch 85c.

E2341. (Kas subatos vakarėlį. Brookl. kvartetas. (Nuostabu. Maršas. Įgrajino Orkestra.

Glemžu Pranės monologas
Aimanavimas Darbininkės Mergelės.

Su dideliu jautrumu ir aiškiu balsu labai įspudingai perstato tą atkartotiną mergaitės ilgesį, kuri trokšta laisvės.

E2342. (Siuvėja. Deklamavo Glemžių Pranė. (Po dvigalviu erelių. Marš. Įgr. Orkestra.

Kiti Rekordai Jusų Gramafonui.

E2340. (Vilniaus Ruta. Įdainavo Brookl. Kvart. (Drinopolis. Maršas. Įgrajino Orkestra.
E2531. (Liuosnoris medėjas. Maršas.. Įgra. Ork. (Vėliavos nešėjas. Valcas. Įgrajino Ork.
E2651. (Vilniaus maršas. Armonika solo. (Audra. Mazurka. Armonika solo.
E2656. (Ant Dunojaus bangų. Valcas. Įgr. Ork. (Jurių melsvumas. Mazurka. Įgr. Ork.
E2706. (Žemaičių polka. Armoniku duetas. (Gudri. Mazurka. Armonikų duetas.
E3315. (Stumbriškių polka. Armonika solo (Jurgiuko kazokas. Armonika solo.

Kiekvienas Columbia Rekordų pardavėjas mielai sutiks pagrajint Jums bile vieną tų Rekordų, be jokio atlyginimo. Jis duos Jums kataliogą Columbia Rekordų jusų tautiškos muzikos. Paprašyk pas savo pardavėją.

Pirkite Suv. Val. Taupymo markes.

Kaip pirksi rekordus, reikalauk Columbia Rekordų ir nurodyk kiekvieno Numerius.

Žiurėk kad toks Vaizbaženklis butų ant kiekvieno Rekordo.
COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY

HUMORISTIKA.

Blogiausias izmas.

Vienas klebonas pasigedo savo geriausio parapijono, kuriame, taip sakant, šizmas buvo įsišaknėjęs iki pačių kaulų.

"Kasgi galėjo atsitikti musų draugui, ukininkui Bijauskui, kad jis daugiaus nesilanko į bažnyčią!?" klausė susirupinęs klebonas pas vikarą. "Aš jo jau daugiau kaip trįs sąvaitės neesmi matęs. Tikiuosi, kad ne protestanizmas jį atgręsė nuo musų tikybos."

"Ne," atsakė vikaras; "daug blogesnis dalykas."

"Blogesnis dalykas? Blogesnis už protestonizmą? Dieve sergėk, gal but tai ateizimas?"

"Ne, dar blogesnis dalykas."

"Blogesnis už ateizmą! Brangusis Dieve, aš tikiu, kad ne ateizmas?"

"Ne, blogesnis už ateizmą."

"Nagalimas dalykas! Nieko nėra blogesnio už ateizmą!"

"Yra daug blogesnis, jusų mylista. Tai yra reumatizmas."

Davatkos kiaušiniai.

Viena davatkėlė nešė į miestą parduoti tuziną kiaušinių. Praeinant pro bažnyčią, ji užsuko papoteriauti ir atlikti išpažintį. Bijodama, kad kas bažnyčioje jos kiaužinių nesumindžiotų arba nesutriuškintų, ji pasidėjo juos į spavėdnyčią ir užmiršo, o pati šale spavėdnyčios tupėdama kalbėjo karunkas. Tuo tarpu atėjo kunigas ir atsisėdo ant jos kiaušinių. Davatkai tartum kas peiliu į širdį smiktelėjo, — bet jau buvo po laikui. Prisiartino ji prie langelio.

—Ką sugriešinai? klausia kunigas.

—Kunigėli, užsėdai kiaušinius... — pratarė davatka.

—Netauzyk! Sakyk griekus.

—Dvasiškas tėveli, užsėdai kiaušinius...

—Von iš bažnyčios!—pusbalsiu sušvenkštė kunigas.

Avis ir priemuo.

Kartą vidurnaktyje kunigužis buvo pakviestas pas vieną savo parapijoną.

—Mano brangi, — tarė jis; tamista sergi ir nori paskutinės tikėjimiškos pagalbos. Kuo aš tamistai galiu pasitarnauti?

—O ne, — atsakė moteris; aš šiaip nesergu, bet esmi labai nerami ir negaliu užmigti!

—Bet ką aš čia galiu tamistai pagelbėti? —nusistebėjo ganytojas.

—O, tėveli! Tu visada mane taip saldžiai užmigdydavai, kada aš budavau bažnyčioje; todel, aš tariausi, rasi tamsta teiktumeis man pasakyti pamokslą.

Maldingas atsakymas.

— Jei vėjas pus iš tos pačios pusės dar per valandą laiko, — kalbėjo laivo kapitonas kunigui apie laivui grėsiantį susimušimą, —tai mes visi atsidursime danguje.

—O, Dieve, sergėk mus nuo to! — atsakė kunigas persigandusiu balsu.

Matušei.

Gal nėra jau tavęs, brangiosios matušės?
Gal vėjas įtužęs tik švilpia, lekioja,
Ir pelenus keldams mielosios bakužės
Po laukus nešioja, nešioja, nešioja?!...

Aš atmenu tave, matuše mieloji,
Kai mane mažytį už rankos vedžiojai;
Tu mokinai mane, galvele baltoji,
Tu degančią meilę krutinėj nešiojai...

Aš atmenu tave: bakužę apleidžiant
Tu ašaras liejai, prašei nepamiršti —
Į platų pasaulį be tikslo keliaujant
Nerėjai, kad sveikas prie tavęs sugrįžčiau.

Paukštelis kad lizdą matušės apleidžia,
Jis laisve turtingas sau linksmas skrajoja;
Jam skausmas krutinės kartus nebespau-
[džia
Jo dvasia padangėj džiaugsmuose bujoja!...

Bet mano krutinę skausmai surakino,
Ir mintis tėvynėn tik skrenda, tik plaukia....
Bakužę matušės senai sunaikino, —
Gal manęs matušė tenai nebelaukia?...

Gal nėra ten tavęs, brangiosios matušės?
Gal vėjas įtužęs tik švilpia, lekioja,
Ir pelenus keldams mielosios bakužės
Po laukus nešioja, nešioja, nešioja?!...

M. Mokinys.

Naujas krikščionis.

Misionieriui, nuvažiavusiam į Afriką mokyti žmogėdžius krikščionybės, pasisekė įkalbėti tulam žmogėdžių viršininkui, turėjusiam dvyliką pačių, jog tai labai nepadoru turėti tiek daug pačių, reikia tik vieną turėti. Žmogėdis persiėmė nauju mokslu ir tapo krikščioniu.

Po kiek laiko misionierius sugrįžo į tą pat vietą, sutiko minėtą žmogėdį ir užklausė, ar jau jis pataisė savo pagoniškus papročius.

—Taip, — atsakė žmogėdis;—aš jau dabar turiu tik vieną pačią.

—O kur kitas padėjai? Ar atleidai? — paklausė neišsitikėdamas misionierius.

—Suvalgiau jas, —atsakė.

Pavojaus ženklas.

Ištikus ant jurių audrai, laivas radosi dideliam pavojuje. Keliauninkai buvo didžiausiame persigandime. Jureiviai, nuvargę, be paliovos liejo iš laivo vandenį ir, kaip papratę, visaip keikė.

Tarpe keleivių buvo ir kunigas. Tasai, nusiminęs, nuėjo pas kapitoną paklausti, ar laivas išsisaugos paskendimo ir, ar galima žinoti, kada jis skęs.

—Kolei matrosai dirbdami keikia, — atsakė kapitonas, tol laivui nėra pavojaus. Kada jie perstos keikę, tada bus tikras ženklas, jog jau važiuojame į dugną.

Kunigas, suėmęs rankas, meldėsi ir kartas nuo karto vis ėjo pasižiurėti, ar matrosai neperstojo keikę. Išgirdęs juos tebekeikiant, suima rankas, iškelia į viršų ir sušunka:

—Ačiu, ačiu tau Dieve, da jie vis keikia!

Naujas stebuklas.

Vienas senas kunigužis, po pamokslui apreiškė savo parapijonams, kad sekantį nedėldienį jis skaitysiąs apie tvaną. Bėgyje sąvaitės, koks išdykęs vaikas sulipino į kruvą du Biblijos lapu. Taigi minėtoje nedėlioje kunigužis skaitė sekančiai:

"Ir Nojus pasiėmė su savim savo pačią, kuri buvo" — čia jis apvertė lapą — "keturiasdešimts pėdų pločio ir vieno šimto ir keturiasdešimts pėdų ilgio."

Su didžiausiu nusistebėjimu jis nusišluostė akinius, perskaitė visą straipsnį iš naujo ir ant galo atsiliepė:

"Mieli mano parapijonai! Nors aš Bibliją daug sykių skaičiau, bet tik pirmu sykiu radau tokį aprašymą. Vienok aš jį priimu kaipo naują paliudymą ir darodymą, jog žmogus yra neapsakomai pasibaisėtinai ir stebuklingai sutvertas."

Nauji Raštai.

Lietuvių Prabočiai Lydai, parašė J. O. Širvydas, išleido "Dirva," Cleveland, Ohio. Kaina 10 centų.

Tėvynės Ispudžiai, parašė J. Svyrunėlis, išleido "Dirva," Cleveland, Ohio. Kaina 35 centų.

Teisybės Pasakos, sutaisė M. Šalčius, išleido "Dirva," Cleveland, Ohio. Kaina 25c.

Žemaitės Raštai Karės Metu.

Yra tai graži knyga papuošta autorės fotografija ir kitais įdomiais paveikslais. Minėtus Raštus išleido Lietuvos Šelpimo Fondas ir visas nuo jų pelnas eis sušelpimui nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Kas nusipirks tą knygą, tas netik papuoš savo namus ir padidins knygyną, bet kartu ir badaujančius žmones sušelps.

Raštų kaina tik 50 centų.

Žemaitės Raštus galima gaut sekančiose vietose: "Keleivio" Redakcijoj 255 Broadway, S. Boston, Mass., J. Neviackas, 149 Millbury st. Worcester, Mass., K. Gugis, 127 N. Dearborn st. Chicago, Ill., Mrs M. M. Rice-Herman 25 Van Carlear pl. New York, N. Y.

Agentams, kurie ima daug ant sykio platinimui, pagal nutarimų LŠF. Pild. Kom. nuo dabar bus duodamas 25 nuošimtis.

Todel kiekvienas, kuris atjaučiat vargus nukentėjusių nuo karės musų giminių, brolių ir draugų, pasistengkit patįs nusipirkt tą knygą ir platint tarpe savo draugų, nes kaip jau minėjom visas pelnas nuo tų raštų skiriamas nekentėjusiems nuo karės Lietuvoje.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT "KELEIVĮ."

Draugijų Reikalai.

LIET. DARB. BR. PAŠ. DR-STĖ
Courtney, Pa.

Valdybos adresai:
Mikas Nakutis, —pirm.
BOX 410, Courtney, Pa.
D. Lakavičius,—pirm. pagelb.,
BOX 138, Courtney, Pa.
Ant. Bresenskis—Fin. rašt.,
P. O. BOX 64, Courtney, Pa.
Vl. Gamulis Prot. rašt.,
BOX 400, Courtney, Pa.
St. Bernotovičia—kasier.,
P. O. BOX 28, Courtney, Pa.
Visi nariai,kurie gyvena toliau, malonėkite prisiųst visas užvilktas mokestis, kad nenustoti tiesų ir pašalpos.

LIETUVIŲ MOKSLO DR-STĖS VALDYBA.
Pittsburgh, Pa.

Pirm. Juozas Maskeliunas, —
2025 Colwall Street,
Pirm. pagelb. Povilas Kavaliauskas
2131 Forbes st.,
Prot. Sekr. Juozas Virbickas,
149 Moultrie Street,
Fin. Sekr. Pranas Urlakis,
1525 Penn. ave.,
Kasierius Karalius Varašius,
All Nation Dep. Bank S. S.
Kasos globėjai:
Kastantas Šimkunas ir Ant. Macaitis. Direktoriai: Jonas Blažaitis, Adomas Kardonas Jonas Počūnas ir Pov. Stanišauskas.
Maršalka: Aleks. Kivinskas.

GRAND RAPIDS, MICH.
Lietuvių Sunų Draugijos Valdybos adresai:
Pirmininkas P. Kaušius
1227 Front ave.
Pirm pagelbininkas, J. J. Bielskas,
1338 Quarry ave.
Protokolų raštininkas J. Staras,
1114 Hamilton ave.
Turtų rašt. D. Greičaitis,
1534 Quarry ave.
Iždininkas V K Liumas,
1030 Muskegan ave.
Trečiujų Teism rašt. J. Žigunas,
1310 Elizabeth ave.
Organo prižiurėtojas A. B. Telyčėnas,
505 Crosby street.
Su Draugijos reikalais malonėkite kreiptis virš nurodytu adresu.
Pirmininkas P. Kaušius,
Susinešimų rašt. J. Staras.

ST CHARLES, ILLINOIS.
D. L. K. VYTAUTO D-STĖS
Valdybos antrašai:
A. Šilkaitis — Pirmininkas,
P. O. BOX 45, St. Charles, Ill.
A. Urpelis — pagelbininkas,
58 — 2-nd str., St Charles, Ill.
K. Tamašiunas, Protokolų Rašt.,
23 W. Illinois str., St Charles, Ill.
W. Eidrugevičė Turto Raštininkas,
P. O. BOX 16, St Charles, Ill.
M. Lukas Kasierius, —
560 4-th str., St Charles, Ill.

DR. V. KUDIRKOS DRAUGYSTĖS VALDYBA STEGER, ILL.
Pirmininkas Jonas Dambrauskas, Pagelbininkas Ant. Salasevičius, Prot. Raštininkas Ant. Urbonas, Finansų Rašt. Izid. Petreikis, Iždininkas Vincas Stoskus. Susirinkimai atsibuna Jono Dambrausko svetainėje.
A. Urbonas sekretorius,
BOX 475. STEGER, ILL.

TERRE HAUTE, IND.
Draugystės "Sietynas" mėnesiniai susirinkimai buna kožną pirmą mėnesio seredą, 7 valandą vakare, Socialistų svetainėje, po num. 1120 6-th st., Terre Haute, Ind. Norintieji įstoti į draugystę meldžiami atsilankyti į susirinkimą. Mėnesinė mokestis 60c. Pašalpos ligoje — $1.00 į dieną.
F. Urbonas, fin. sekrt.

Į "Keleivio" Skaitytojus.

Gerbiamieji:— kurių prenumerata pasibaigė malonėkite atnaujinti, nes sulyg krasos taisyklių priversti busim sulaikyt. Taipgi meldžiame ir savo draugus pakalbint užsirašyti "Keleivį" kaipo tik rai darbininkišką laikraštį, kuris prie kiekvienos progos šventai gina darbininkų reikalus.

Mainydami adresą butina turit priduoti SENĄJĮ ir NAUJĄJĮ adresus. To nepadarius, permainyt adreso negalima. Mainant adresą uženka parašyt atvirutę, nes tas pigiau ir parankiau.

Daugelis skaitytojų mainydami adresą arba klausdamo ko-nors, parašę laišką neužkli juoja ir prilipina tik už 1c markę. Persergime visus kad tokių laiškų niekados nesiųstų, nes Amerikoj ar laiškas užlipytas ar neužlipytas turi but pridėta markė už 2c., kitaip tą laišką numeta arba reikia už jį primokėt adresatui.

"Kel." Administracija.

Ant 21 akmens

Gelžkelio laikrodis šriubeliu užsukamas, vyriško didumo, ant 20 metų auksuotas su išrašytais dubeltavais viršais. Labai teisingas, ypatingai gelžkeliu važiuojantiems žmonėms, kuriems reikia visuomet tikras laikas žinoti. Gvarantuotas ant 20 metų. Ypatingas pasiulyjimas. Mes išsiųsime šį laikrodėlį ant kiekvieno adreso už $5.95 C. O. D. ir persiuntimo kaštus, su teise jums viską peržiurėt. Jei busi neužganėdintas, nemokėk nė cento. Atsiminkite jus užmokėtumėt už tokį pat laikrodėlį apie $25.00 jei pirktumėt kitur. Puikus auksuotas lenciugėlis ir kabutis dykai su kiekvienu laikrodėliu. (?)

EXCELSIOR WATCH CO.
906 Athenaeum Bldg. CHICAGO, ILL

Kada persišaldai

įtrink kaklą, krutinę ir apačias kojų
D-ro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Tuojau apsaugoja nuo ligų ir gydo
Tikras tiktai su pažymėta marke
"IKARA"
35c. ir 65c. buteliukas visose aptiekose arba siučiasi nuo
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y

H. S. Stone, Ph.D.

Akių Specijalistas.
10 m. So. Bostone.
399 Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

AR NORI, KAD MERGINOS MYLĖTŲ?
Jeigu taip, tai nusipirk
LOWNEY'S
KREST KENDŽIŲ.
o ji niekad nepamirš jus, nes kendžių gardumas priverčia jąs jus mylėt. Reikalaukit visur ir visados Lowney's Crest Kendžių. Jeigu negali gaut kitur, tai prisiųsk mums doleri, o gausi vieną svarą geriausių Amerikoj išdirbtų kendžių.
Geriausias agentas Bostone
K. ŠIDLAUSKAS
226 BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS

Aš, Alena Kostovska, pasirodau visai publikai akyse.

Kas mane išgelbėjo nuo varginančių ligų? Salutaras Bitteris. Aš per praeitus 4 metus buvau vos tik gyva. Aš kentėjau nuo nevirinimo pilvo ir dispensijos. Mažai tegalėdavau valgyti ir suvalgytas maistas suteikdavo daug man nesmagumo—atsiliepdavo skilvyj skausmai, rėžimas, gurgimas vidurių. Diegliai suimdavo po krutine, šonuose ir strėnuose. Niekur aš negavau pagelbos del savo sveikatos. Bet kada aš pradėjau reikalauti Salutaras Bitteris ir Salutaras, Regulatria, del moterų, pradėjau gerai jausties, gerai valgyti ir dirbti, pasidarė smagu viskas. Per 6 mėnesius aš savo paveiksla nebegaliu pažint ir palikau laiminga naudodama Salutaras Bitteria. Kaina $1.25. Galima gauti geresnėse aptiekose, o kur negalima gauti, kreipkis pas:
SALUTARAS CHEMICAL INST.
Žolės nuo visokių blogumų.
J. BALTRĖNAS, Prof.
1707 S. Halsted St., Tel. Canal 6417.
Chicago, Ill.
Šitą apgarsinimą turėtų perskaityt kiekvienas, iškirpt ir pasilikt.

Debatai socialistų su klerikalais.

Tokiu atgalviu dabar iššėjo iš spaudos knygutė. Joje aprašyti tie pagarsėję Lowellio debatai, kuriuose klerikalų debatoriai "kolegijos studentai" socialistų buvo taip sumušti, kad palikę visus savo "fornicius" turėjo bėgti iš svetainės.

Knygutė turi 45 puslapius gryno skaitymo ir labai parankaus formato kišeniuje nešiotis. Joje telpa visi geriausi klerikalų argumentai prieš socializmą, visa jų išmintis, visas jų "mokslas", ir ten pat seka socialistų atsakymai, kurie ant kiekvieno žodžio šukerta tuos klerikalų argumentus ir visą jų "mokslą" į skutus.

Susipratę darbininkai turėtų pasirupinti, kad tos knygutės kuo daugiausia paskleidus tarp tamsios minios. Gaunama "Keleivio" redakcijoj, kaina tik 10c.

Suvyniok 10c. į popierą ir pasiųsk prastam laiške. Norintiems daugiau imt duodame nuošimtį.

"KELEIVIS"
255 BROADWAY, SO. BOSTON,

DIDŽIAUSIA ir TEISINGIAUSIA LAIKRODŽIŲ KRAUTUVĖ.
So. Bostone.

Pirmiau, negu pirksi Laikrodį kišeninį, sieninį arba kitokį, klausk kainos pas mus. Mes prisiųsime Jums aprašymą kiekvieno laikrodžio ir jo vertę, o tada Jųs galėsit pakłausinėt kitur, iš ko persitikrinsite, kad męs parduodame viską daug pigiau ir už viską gvarantuojame.

Taipgi taisome visokius laikrodžius nežiurint, kokioj šalyj jie butų pirkti ir darbą gvarantuojame. Visokius auksinius ir sidabrinius daiktus perliejame per naują arba išmainome ant naujų. Padarom visokius ženklus Draugystėms ir kuopoms už prieinamiausią kainą. Klausdami kainų ir reikalaudami nurodymų įdėkit krasos ženkleį atsakymui.

P. VALUKONIS,
255 Broadway, So. Boston, Mass.

Siutus, Overkotus ir kitokius Rubus
DUOKIT PASIUT MUMS.

Mes užtikrinam, kad Jųs sučėdysit pinigų ir turėsite GRAŽIUS RUBUS. Kadangi mes imam materiją iš gerųjų firmų ir primieruojam rubą pagal žmogų, todėl musų pasiuti siutai ar overkotai nesudarko žmogaus išvaizdos ir buna tvirtesni.

VISOKIUS VYRAMS SIUTUS IR OVERKOTUS PASIUVAM PIGIAI IR GERAI

TAIPGI IŠVALOM IR IŠPROSINAM VYRŲ IR MOTERŲ RUBUS

Darbas geras ir užtikrintas. Kaina prieinama.

Tikras Jusų brolis lietuvis

Ant. Januška
222 W. BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: So. Boston—2101B

KARE IR LIGOS!

KARĖ, TAI LIGŲ GIMDYTOJA.

Karė padaro žmogų, o ypač tą, kurio vaikas, giminaitis ar draugas randasi kovos lauke bei rengiasi prie kariavimo, susirupinusiu, o tas trukdo reguliariškam valgiui bei VALGIO VIRŠKINIMUI

Karė yra priežastimi valgio produktų pabrangimo, delko paprastai žmonės bei darbininkai turi permainyti jiems priprastus valgius, kitais arba sumažinti jų sunaudojamą laiką.

Tas viskas prisideda prie išsivystymo įvairių vidurių bei skilvio ligų. Vienok Kiekvienam žmogui pagalbon stoja Aptiekoriaus Vinco J. Daunoros Trejankos arba Trejos Devinerios. Kaina dėžutės su prisiuntimu 50 centų. Reikalaukite prisiųsdami pinigus pačto ženkleliais, šiuo adresu:

VINCAS DAUNORA
Aptiekorius,
229 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Žmogaus Išsivystymas

KAIP IR IŠ KUR ATSIRADO ŽMOGUS? IŠSIVYSTĖ IŠ BEZDŽIONĖS, NEKURIE SAKO, BET IŠ KUR ATSIRADO BEZDŽIONĖ?

AUDIMO APDARAIS 50c.
KAINA 35c.

Yra tai klausimai, kuriuos aiškiai ir nuosekliai išaiškina šita knyga. Joje telpa paveikslai kokiu budu toji forma išsivystymo keitėsi iki priėjo prie žmogaus.

LIETUVIŲ ŠEIMYNŲ ISTORIJA

PAGAL JUŠKEVIČIAUS DAINAS. PARAŠĖ Z. ALEKSA.

KNYGA, KURI AIŠKIAI APRAŠO LIETUVIŲ PRAEITĮ NUO ŽILOS SENGVĖS.

Iš jos sužinosi, kada musų pratėviai vogdavo sau žmonas, vėliau pirkdavo. Kaip motinos parduodavo savo dukteris. Kokios vestuvės ir laidotuvių apeigos ir kaip jos keitėsi.

Tai viena knyga lietuvių kalboje, kuri taip smulkiai išgvildena musų praeitį iš užrašų užsilikusių pas pačius žmones.

KAINA 35c.
GRAŽIAIS AUDIMO APDARAIS 50c.

Viršminėtos knygos gaunamos "Keleivio" knygyne. Siunčiant pinigus adresą užrašykit taip:

"KELEIVIS"
SO. BOSTON, MASS.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on Sept. 18, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Svetimtaučiai ir čiagimiai Amerikonai.

Nuo to laiko, kaip šis kraštas atrasta, jis buvo laikomas kaipo prieglauda prispaustiems, žadėtoji žemė laisvės mylėtojams. Kad išvengus Europoj feodalės systemos neteisybių, daugelis musų protėvių pertraukė ryšius su gimtine ir mažomis išgalėmis, bet pilni drąsos, perplaukė vandenyną ir užkariavo tyrus. Kad pasiliuosavus nuo "senojo pasaulio" pančių, kad liuosesniu oru pakvėpavus, žmonės iš Europos traukė Vakaruosna iki dabartinių laikų. Iš kiekvienų trijų dabartinių Amerikos gyventojų vienas yra gimęs užsienyje. Tokia pat proporcija svetimtaučių ir musų armijoj randasi.

Didžiuma musų armijos svetur gimusių karininkų turėjo maža progos džiaugtis tomis galimybėmis ir progom, kokių ši šalis teikia. Ką tik atvažiavę ir dažnai varžomi del nemokėjimo susišnekėti, jie buvo aplinkybių verčiami sunkiai dirbti už mažas algas ir gyventi susikimšusiuose miestuose, kur jie dažnai abejojo apie pasakymo teisingumą, kurį jie girdėjo, buk ši žemė esanti pieno ir medaus šalimi. Kovoje už pragyvenimą jie buvo pašaukti uniformom vilktis ir kovoti demokratijos išlaikymui.

Su musų įstaigomis kaip reikia neapsipažinę ir vis dar jausdamiesi, kad jie svetimais laikomi, svetimi neištirtoj jiems šalyje, jie buvo paimti į Armijos stovyklas, po visą šalį išmėtytas ir tenai ju dalis nelengva buvo. Negalima buvo skirti juos į geriausias kompanijas, nes negalėjo greitai išmokti del kalbos neužtektino žinojimo ir neganėtino apsišvietimo. Daugelis iš jų vientik darbininko patarnavimus atlikti tegalėjo.

Delto, kad žmogus Apeninuose, o ne Aleganuose, arba Lenkijoje, o ne Pennsylvanijoj gimė; delto, kad jis anglų kalbos nesupranta, bet gali kita kalba kuogeriausia susišnekėti; delto, kad jis niekad apie Groverį Clevelandą negirdėjo, bet gerai iš atminties Aleksandro Puškino eiles moka; delto, kad jis neapsipažinęs su Amerikos gyvenimo smulkenomis, bet daugiau pasaulio yra matęs negu didžiuma amerikonų, — delto juk butų neteisinga iš čia gimusių pusės niekinti jį ir pravardžiuoti "wop" ar "Dago," "squarehead" ar "bohunk."

Didžiuma Amerikos kareivių, kurie vartoja tuos dirbtinus išsireiškimus, nė nepagalvoja, kaip tas žmogų įžeidžia, nes čia gimęs Amerikonas prie užsipuldinėjimų yra užkietėjęs ir nepaiso, jei jį vadina "red head", "dough-head" ir dargi "green-horn." Amerikonai yra pripratę juokaujant tokius žodžius vartoti. Tuo tarpu svetur gimęs žmogus, kuris savo kudikystės ir jaunystės nepraleido New Hampshire miestely ant kalnelio ir nesidžiaugė senos "balos" maudyne, tokios kalbos nesupranta ir kuomet jį pasveikina tokiu prastu žodžiu, paženinančiu jo tautybę, jis iki gyvam kaului įsižeidžia. Jis yra toks pat žmogus, kaip ir kiekvienas amerikonas, o dažnai labiau intemptas ir gerokai jautresnis.

Dažnai svetur gimusio kareivio neužsiganėdinimui esama daug pamato iš praeities. Delto kad jis dažnai suvaržomas ir negali taip greit išmokti, kaip kiti, amerikonai dažnai padaro diktą klaidą manydami, kad jis nėra taip išsilavinęs, kaip jie. Surasta, kad nepersenai smarkuolis seržantas metė įžeidžiančią nuožiurą apie vieno vyro protinį išsilavinimą, kurį jis pavadino "square-head." Vienok paniekintasis mokėjo šešias kalbas ir lankė Europos universitetuose kursus, skyriamus tiems, kurie savo mokslą užbaigia ir diplomas gauna. Protiniu išsilavinimu tasai seržantas nebuvo toj pačioj klesoj su "square-head."

Kiekvienas amerikietis, kuris meta nuožiuros ant lietuvio, lenko, čeko ar italo, mažai žino netik tų tautų, bet ir savo krašto istorijos. Jis galibut nežino, kad Washingtono adjutantu buvo lenkas iš gimimo ir išauklėjimo, kuriam Kongresas specialiu aktu laike revoliucijos suteikė brigaderio-generolo rangą, pilną pilietybę ir didelius žemės plotus. Amerikos istorijoj nėra pergalės, kuri galėtų buti sulyginta su Jono Sobieski'o pergale, kuris su 3,000 vyrų sumušė 60,000 turkų ir atrėmė atamanų antpuolį, kuris gręsė pavojumi visai Europai. Ar Sobieskis buvo irgi "square-head?"

Kartais užmirštame, kad italas Ameriką atrado, kitas bevielinį telegrfą išrado, ir kad Napoleonui vadovaujant musų dabartinių talkininkų protėviai laimėjo skaisčiausias pergales prieš austrus. Visi Amerikos laisvės mylėtojai ras daug malonumo skaitydami aprašymus apie Garibaldi ir Covour gyvenimą. Kurią nors dieną gal ir amerikiečiai turės lygių Dantei ar Michael Angelo, bet šiandien amerikiečiai dar veltui ieškotų tokių tyrų savo istorijoj.

Puslapiai gali buti prirašyti apie visų tautų pergales ir triumfus, apie kurias su panieka kaikurie amerikiečių kalba. Kuomet amerikiečiai tai rimtai daro, jie tik ant savęs nuožiurą mėto. Savaimi tas nėra svarbu. Bet kuomet tokie pasielgimai tiesioginiai kenkia musų kariškam išnašumui, tai jau apie juos reikia rimtai pagalvoti. Kiekvieną syki, kuomet svetur gimęs karininkas yra inžeidžiamas paniekos vardais, jis lieka dar labiau svetimas, žuva pas jį pasiryžimas kovoti už žmones, kurie jį niekina, ir vis labiau linksta klausyti tų, kurie jį vartoja kaipo įrankį keblumams daryti.

Iš svetur gimusio kareivio galima padaryti didelį pliusą ir didelį minusą. Jis gali taip gerai kovoti, kaip kiekvienas vyras, jeigu jam bus duota tinkamos progos išsilavinti ir duota jam pajausti, kad jis galės džiaugtis su kitais pergalės vaisiais.

Nesuprasti ir nesusiklausyti su vyru, kitoj šaly gimusiu, reiškia buti siauru ir provincionalių. Tos pačios laisvės idėjos, tie patys teisybės ir demokratijos išsivystymo troškimai plaka lenko, skandinavo, jugo-slavo, italo, armeno ir lietuvio širdyje, lygiai kaip ir amerikiečių. Kovojame, kad pasaulį padarius saugiu demokratijai, kad mažas tautas paliuosavus ir kad visiems žmonėms lygias progas suteikus.

Musų armijoj yra vyrų, kurie paeina iš mažų pavergtų tautų ir veik iš kiekvieno žemės kampelio. Versti juos jaustis svetimais Amerikoje, tai reiškia užginčyt visa tai, už ką kariaujama. Negano to, toks vaišinimas svetimtaučių padaro visą armiją mažiau susivienijusią, netaip išnašią ir netiek pajiegiančią.

(Committee on Public Information.)

Darbo Kooperacijos Reikalu Lietuvoje

Kilus Revoliucijai, kada buvo iškeltas obalsis: "taika be aneksijų, kontribucijų, laisvas tautų apsisprendimas," kada mes šituo remdamiesi, sakėme, kad Lietuva turi buti susijungusi su Rusija federacijos ryšiais, kada mes manėme, kad ir Lietuvoje revoliuciniu budu bus galima prašalinti kapitalistinė išnaudojimo tvarka, tada jau turėjome domoje, kad naujas gyvenimas bus statomas darbo masių jiegomis, jų spietimosi į tam tikrus bendro darbo biurus, jų rupinimosi bendrai pritaikyti savo kuno ir dvasios pastangas — jų darbo kooperacija. Dabar gi užtvirtinus taikos sąlygas, kuriomis su kitais kraštais ir Lietuva patenka į vokiečių imperialistų globą, kurie be esančiųjų Lietuvoje savųjų "tuzų" pasistengs prikišti ir vokiškų kapitalstų, mums prisieina koncentracijos reikalu dar daugiau susirupinti.

Darbo kooperacijos tikslas prašalinti išnaudojimą, padėti darbo žminėms išplėšti prigulintį atskiriems žmonėms turtą, gyvenimo sąlygas, pagelbėti mokintis ukio tvarkymosi ir valdymosi. Nors mums, pripratusiems Rusijoje laisvai svarstyti savo gyvenimo reikalus, sunku bus, dabar begrįžtant, vėl slaptai darbuoties, bet nė vienos minutės be gyvenimo tverybinio darbo mes negalime pasilikti ir privalome pasinaudoti visais revoliuciniui socializmui leistinais budais, kad skelbti laisvės idėją tarp nesusipratusių minių. O tam kaip tik darbo kooperacija gali ir turi patarnauti. Pasinaudokime ja. Beto, karės žaizdas, padarytas darbo žmonėms, mes turėsime greičiausia patįs užsigydyti. Ir čia tik nešini darbo žmonių brolybės principą, jų vieno antram pagelbėjimą, parėmimą, užsistojimą — galime sveikai pasigydyti.

Darbo kooperatyvų steigimu mes esame Lietuvos gyvenimo sąlygose darbininkams bei darbo ukininkams daug padėsime ir per juos prieisime savo mokslu į mases. Steigdami sodžiuose ukio, pieninėinkavimo ir kitus gaminimo bei pardavimo kooperatyvus, bendromis jiegomis laukams dirbti, įrankių įgijimui bendrovės, valsčiuose savybės kredito ir kitas reikalingiausias draugijas — prisidėsime prie profesinės sąjungos dirvos ir uždavinių plėtimo.

Taigi neužmirškime sugrįžę Lietuvon stoti į šitą darbą. Išnaudokime darbo kooperaciją įrankiu musų idejoms viešai skleisti ir gyvenime vykdyti. **V. Ruzgas.**
"N. Liet."

Zigzagų autorius, nors anatališku gabumu lygus yra Grikštui, tečiaus padorumu žemiau už jį stovi, nes Grikštas bent niekad tiek nemeluoja, kiek Zigzagų autorius, skelbdamas, kad aš Kairį vaikėzu išvadinau. Jeigu kam vaikėzo vardas tiktų, tai tik taip begėdiškai meluojančiam zigzagiui.

. Tulas "Laisvės" bendradarbis bedejuodamas, kad musų sąjungoje nėra inteligentų, užreiškia, kad tik vienas Stilsonas ir Paukštis su pakilusiais lėkti sparnais. Jei sparnai padaro žmogų inteligentu, tai ištikrųjų mes neturime nei vieno tokio, nes ir "Laisvės" redaktorius, nors ir paukščio vardą pasiėmė, visgi sparnų neturi.

Lukšių Juozas.

Havajaus valstybės valdyba susideda iš senato ir atstovų buto. Senatas turi 15 narių, o atstovų butas 30.

KARĖ PATAISO MUSŲ VEISLĘ.

Poetas sako, kad kiekviena karė padaro ką-nors gera. Dabartinė karė atnešė dideles atmainas musų vietoj. Dabar mes valgome mažiau kiekybėj, mažesniame įvairume ir paprasčiau maisto kokybėj, bet gi delto ne silpnesniais, tik stipresniais paliekame. Da daugiau, jeigu tik pagelbėsime skilviui kai reikiant suvirškinti maistą, vartojant Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixerį, tai prašalname visas skilvio silpnybes ir liekamės tvirti ir sveiki. Trinerio vaistas išvalo vidurius ir užlaiko juos normaliam stovyje. Atsitikimuose vidurių užkietėjimo, nevirškinimo, galvos skaudėjimo, nerviškumo ir abelno apsilpnėjimo šitas vaistas neturi sau lygaus. Kaina aptiekose $1.10. Reumatški sukimai, neuralgija, strėnų gėlimai ir tt. lengvai prašalinami vartojant Trinerio Linimentą, kuris yra taipgi vaistu teikiančiu umą pagelbą. Taipgi pasekmingiausias vaistas ištinimams, nikstelėjimams, raumenų pertempimams ir pavargusioms kojoms. Kaina aptiekose 35 ir 65c. Išsirašant — 45 ir 75c. Joseph Triner Co., 1333 — 1343 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill.

Rusijos Revoliucijos PAVEIKSLAS

Minėtas paveikslas parodo kaip nuginkluoja carą ir kaip jis sitraukt nuo sosto. Revoliucionieriai aplinkui apsupę su raudonomis vėliavomis apskelbia Laisvę. Paveikslas spalvuotas ir gerai atrodo. Prisiųskite 25 c., o mes prisiųsime jums paveikslą. Galite suvyniot 25c. į popierą ir pasiųst prastame laiške užrašydami aiškiai adresą.

"KELEIVIS"
255 Broadway,
South Boston, Mass.

NETRINK JI ANT ŽAIZDŲ AR SKAUSTANČIO KUNO.

Sloano Linimentas greitai apmalšina skaudėjimą ir peršimą BE TRINIMO. Čystesnis negu pleisteris ar mostis, negadina odos.

Nusipirk bonkutę atsargai nuo reumatizmo, sausgelės, neuralgijos, strėnų gėlimo, podagros ir tiems panašių skausmų. Sloano Linimentas pagelbės,

Sloan's Liniment
KILLS PAIN

ŠLAKAI.

Prieš vartojimą — Po vartojimo.

Plėtmai, saulegražos, spuogai, dedervinės ir kitokie išbėrimai išnyks visiškai nuo Jusų veido po gvarancija ir niekados daugiau neatsiras, jeigu Jus vartosite keletą kartų "Veras" pamodą. Kaina puoduko su prisiuntimu ir nurodymais kaip vartoti $2.00. Užsakymus ir pinigus siųskite šiuo adresu: (41)

"STEFANIA,"
369 West 191 st., Dept. 18.
NEW YORK, N. Y.

NAUJAS FONOGRAFAS TIK $16.75 PER 30 DIENŲ.

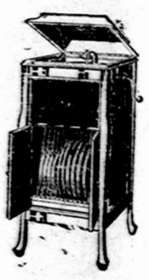

Tik pasižiurėk, kaip puikus Fonografas. Ar kada girdėjai, kad kas ką panašaus butų gavęs už taip menką kainą? Niekad! Ir niekad nebus tokios progos gauti Fonografą už tokią mažą kainą, kaip mes šiandien jum duodame. Tas Fonografas yra drutėi padarytas ir dailiai išbaigtas taip, kad išlaikys ligus metus. Padarome šitą specialį nupigimimą tiktai vienam mėnesiui, nes norime pertikrinti žmones, kad musų Fonografų išdirbystė yra geriausia pasaulyje už taip žemą kainą. Tuo Fonografu galima grajinti visokius rekordus, kokie tik yra. Toks Fonografas privalo buti kiekvienuose namuose, nes netiktai palinksmina, bettaipgi jis yra gražiu papuošimu kiekvienam namui. Kuomet užgrajinsi ant šito Fonografo, tai iš kito kambario klausant sunku atskirti ar tai fonografas ar tikra orkestra groja, fonografas ar gyvas daininkas gieda. Balsas tyras ir skardus kai medžio ragas, meliodiškas ir graudus kai smuika. Nerasi žmogaus, kuriam šitas Fonografas nepatiktų. Ir kam vaikščioti į koncertus, kad išgirdus muzika bei kiesiškus dainavimus, kada gali visa tai girdėti su visa savo šeimyna savo namuose pasilsio valandoj sėdėdamas ir klausytis dainų, kurių kiekvieną žodį gali kuoaiškiausiai girdėti ir suprasti. Niekur tik pas mus galite gauti šitą Fonografą, kuri tik per 30 dienų pardavinėsime išdirbystės lėšų kaina, t. y. už $16.75. Kas prisiųs šitą apgarsinimą sykiu su užsakymu bėgiu 30 dienų, tam išsiusime Fonografą kartu VISIŠKAI DYKAI ir 6 naujausių rekordų ir 200 fonografinių adatėlių. Pinigų iš kalno nereikalaujame, vien tik prisiųskite $2.00 kaipo rankpinigius, o kitus užmokėsi aplaikęs Fonografą. Jei atsiusi pinigus iškalno $16.75, tai kartu su Fonografu gausi DYKAI 12 naujausių 75-centinių rekordų ir 400 adatėlių. Taigi nelauk ilgai, tik pasiskubink pasinaudoti taja nepaprasta proga, nes greit galima jos netekti.

UNION PRACTICAL CO., Dept. 415, 1418 West Division str., CHICAGO, ILL.

STEBĖTINAS LAIKRODĖLIS, TIKTAI $8.75.

Niekados savo gyvenime Jus neturėjote tokios geros progos, kaip šioji. Tą brangų laikrodėlį Jus galite gaut nuo musų už labai žemą kainą. Tik apžiurėk tą stebėtiną laikrodėlį ir jeigu Jus pirktumėt laikrodėlį $50.00 vertės, Jus neturėtumėt daugiau naudos, už šitą. Laikrodėlis turi 21 akmenį ir viduriai yra padaryti iš geriausio plieno ir laiko taip gerai laiką, kad nė ant minutos nepasivėlina ir nepaskubina ir todėl tą laikrodėlį turi kiekvienas profesionalis žmogus, kuriam reikalinga turėt teisingą laiką. Lukštai laikrodėlio gerai paauksuoti ir gražiai išgraviruoti, virsutinis dugnelis papuoštas Amerikonišku Ereliu. Viduriai ir lukštai gvarantuoti ant 20 metų. Tas laikrodėlis tikrai vertas $25.00 ir kad supažindinus publiką su musų firma per trumpą laiką mes nusprendėm parduoti tik už $8.75. Nedaro skirtumo, kur Jus nepirktumėte tokį laikrodį ir mokėtumėt $25.00, bet geresnio laikrodžio Jus negautumėt. Jeigu Jus nepasiganėdintumėt su juom, Jus galite sugrąžinti mums, mes atmokėsim Jusų pinigus. Atsiminkit, kad Jus galite šį laikrodį pirkti ant išbandymo per 30 dienų, ir jeigu per tą laiką nepasiganėdinat su juom, sugrąžinkite atgal, o mes atmokėsim Jums pingus. Niekas netrotys ant šio pasiulymo ir Jus patįs galite prisimint, kad tokios progos kaip ši niekad neturėjot pirmiau. Kiekvienas bus užganėdintas tuom laikrodėliu.

Jeigu norite gaut tą laikrodėlį dirbtuvės kaina, tuojaus siųsk Jusų užsakymą, nes kaina nepoilgo pakils. Su kiekvienu laikrodėliu mes prisiųsime Jums dykai Paauksuotą Retežėlį. Mes neprašome pinigų iš augšto, tik priduokite savo pilną adresą ir pridėk už 25c. markių, o likusius pinigus užmokėsi kada pristatysim Jums laikrodėlį į namus.

Pasarga: Kas užsisakys du laikrodėliu, ar kas prisiųs pinigus iš augšto už vieną, tam pridėsime dykai gražią deimantinę spilką. Nelaukit, bet rašykit tuojaus:

EUROPEAN WATCH CO., Dept. 1418 W. Division st., CHICAGO, ILL.

Materijalistiškas Istorijos Supratimas

TRUMPI IR AIŠKŲS STRAIPSNELIAI PROLETARIŠKOSIOS FILOZOFIJOS.

TAI VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ KALBOJE KNYGA, KURIOJE TRUMPAI, BET AIŠKIAI NURODOMA KAS GIMDO PASAULYJE VISOKIUS BAISIUS NUOTIKIUS.

KNYGA PADALINTA Į AŠTUONIS SKYRIUS.

SKYRIUS I. Įvairus Istorijos supratimai.
SKYRIUS II. Materijališkasis Istorijos supratimas.
SKYRIUS III. Išvedimų patvirtinimai.
SKYRIUS IV. Pirmoji Kryžeivių Karė.
SKYRIUS V. Antroji Kryžeivių Karė.
SKYRIUS VI. Trečioji ir sekančios kryžeivių karės.
SKYRIUS VII. Kryžeivių karės su Krikščioniais ir Stabmeldžiais.
KARIŲ PRIEŽASTIS.
SKYRIUS VIII. Materijališkasis Istorijos Supratimas ir Darbininkų Klesos Išsilaisvavimas.

TĄ KNYGĄ TURĖTŲ PERSKAITYT KIEKVIENAS PROTAUJANTIS ŽMOGUS, kuris nori plačiau ir aiškiau suprasti pažangų draugijinį surėdymą

KAINA KNYGOS 20c.

Gaunama "Keleivio" Knygyne. Rašant laišką arba siunčiant pinigus, adresuokit taip:

"KELEIVIS," SO. BOSTON, MASS.

Išėjo iš spaudos dvi žingeidžios knygos.

SOCIALIZMO TEORIJA

Parašyta kiekvienam suprantama kalba, socializmo mokslas čia išguldytas tokioj aiškioj formoj, kad kas tą knygą perskaitys ir gerai ją sau į galvą įsidės, tas galės sukirsti kad ir stipriausį socializmo priešą. Yra tai didžiausia argumentų sutrauka diskusijoms ir prakalboms Iš SOCIALIZMO TEORIJOS galima taipgi ir paskaitas skaityti.. KAINA 25c.

CARAS SIBIRE

—Tai veikalas, kurį galima ir ant scenos pastatyt, ir šiaip paskaityt; jis begalo įdomus. Veikalas pilnas juokų ir ašarų. KAINA 25 CENTAI.

Tai puikiausi ir įdomiausi veikalai, kokie tik yra kada nors lietuvių kalboj buvę.

Patartina šias knygas nusipirkt kiekvienam tuojaus. Adresuokit taip:

"KELEIVIS," SO. BOSTON, MASS.

"KELEIVIO" SPAUSTUVĖ

Viena iš didžiausių lietuviškų spaustuvių Amerikoj su naujausiomis mašinomis ir geriausiais įtaisymiais.

SPAUSDINAM:

KNYGAS,
KONSTITUCIJAS,
PROGRAMUS,
APGARSINIMUS ir
VISOKIUS SPAUDOS DARBUS.

Reiškia, spausdiname visokius spausdinius nuo didžiausios knygos iki mažiausio tikieto. Darbą atliekame

GRAŽIAI, PIGIAI ir GREITAI.

Ypatingai pigiai ir gražiai padarom draugystėms Konstitucijas ir šiaip visokius jų reikalams spausdinius. Todėl su visokiais spaudos reikalais kreipkitės į "KELEIVIO" spaustuvę, o visados gausit teisingą ir gerą patarnavimą.

"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston Mass.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on Sept. 18, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Valgomųjų Daiktų Kainos

Nustatytos Massachusetts Maisto Administracijos.

Miltai:

Baltų miltų maišeliui (aštuntadalis bačkos) krautuvninkai moka $1.40 — 155; vartotojai turėtų mokėti po $1.55 — 1.70 maišeliui, arma 7—7½ centų svarui.

Ruginių miltų bačkai krautuvninkas moka nuo $11 iki $12.50; vartotojas arba kostumeris turėtų mokėti nuo 7 iki 8 centų sv.

Mežinių miltų bačkai krautuvninkai moka $9.50 — 13.00; vartotojai turėtų mokėt 6½ —8 ir pusę centų svarui.

Ryžių bačkai krautuvninkai moka $9.65 — 10.75; vartotojai turėtų mokėt po 12—14 centų svarui.

Kornams už 100 svarų krautvninkai moka $5.80—6.50; vartotojai turėtų mokėt po 7 — 8½ centus svarui.

Geltonajam "corn meal" krautuvninkai moka $4.50 — 6.00 už 100 svarų; vartotojai turėtų mokėt 5½ — 7 ir pusę centų svarui.

Kornų krakmolui krautuvninkai moka po 7½ — 10 centu už 1 svaro pakelį; vartotojai turėtų mokėti po 10 — 12 centu už tokį pakelį.

Palaidos kočiotos avižos (rolled oats) krautuvninkams atsieina po $5.25 — 6.00 už 90 svarų; vartotojai turėtų mokėt po 7½ — 8½ centų svarui.

Kočiotos avižos pakeliuose (po 20 uncijų) krautuvninkams atsieina po $3.40— vartotojai turėtų mokėti po 3.85 už trijų tuzinų baksą; 11 — 13 centų pakeliui.

Palaidos maisinės kruopos (hominy) krautuvninkams atsieina po $5.75 — 7.00 už 100 svarų; vartotojai turėtų mokėti po 7 — 8½ centų svarui.

Ryžiai:

Palaidi, "Honduras" rųšies, krautuvninkams pareina $12.00 — 12.50 už 100 svarų; vartotojai turėtų mokėti po 13 — 16 centų svarui.

Ryžiai "Blue Rose" rųšies krautuvninkams pareina po $9.50 — 11.00 už 100 svarų; vartotojai turėtų mokėti po 12 — 13 centų svarui.

Duona:

1 svaro kepelėlis, popiera apvyniotas, krautuvninkui pareina 8 — 8½ centai; vartotojas turėtų mokėti 9½ — 10 centų kepalėliui.

Cukrus:

Už svarą smulkaus cukraus žmonės turės mokėti po 10 — 11 centų. Bet tokia kaina nustatyta tik naujam cukrui. Dabargi daugelis krautuvninkų turi prisipirkę cukraus pigiau, todel pakol jis neišsibaigs, jie turi pardavinėti jį sulyg senos kainos: po 8½ — 10 centų svarui.

Džiovintos slyvos:

Slyvos "40 — 50" rųšies krautuvninkams pareina po 15 — 17½ centų svarui; vartotojai turėtų mokėti už jas po 18 — 22 centų svarui.

Slyvos "90 — 100" rųšies krautuvninkams pareina po 8—9½ centų svarui; vartotojai už tokias slyvas turėtų mokėti po 11 — 13 centų sv.

Razinkos: ....

Razinkos su grudais krautuvninkams pareina po 11 — 12½ centų pakeliui (15 uncijų); vartotojai turėtų mokėti už tokias razinkas po 14 — 16 centų pakeliui.

Razinkos be grudų krautuvninkams pareina po 12 — 14 centų pakeliui; vartotojai turėtų mokėti po 15—18 centų.

Pupelės (beans):

Californijos smulkios baltos pupelės krautuvninkams pareina po 13½ — 15 ir puse centų svarui; vartotojai turėtų mokėti po 16 — 19 centų svarui.

Limos pupom krautuvninkas moka 14 — 15 centų svarui; vartotojai turėtų mokėti 18—20 centų svarui.

Pinto pupoms krautuvkas moka 9—11 centų svarui: vartotojas turėtų mokėti po 10—13 centų svarui.

Kanuotas salmon (lašiša):

"Alaska Red" rųšies tuzinas kanu krautuvninkams pareina $2.00—2.35; vartotojai turėtų mokėti po 20—24 centus kanai.

"Fancy Red" rųšies tuzinas kanu krautuvninkams pareina $2.75—3.10; vartotojai turėtų mokėti po 28—32 centų kanai.

Išgaruodintas pienas (evaporated milk):

Augštos, paintinės kanos, krautuvninkams pareina $5.00—6.75 už 4 tuzinus; vartotojai turėtų mokėti po 13—16 centų kanai.

Sutirštintas pienas (condensed milk.)

Pilno saizo, 14 uncijų kanos, krautuvninkams pareina $7.00 —8.50 už 4 tuzinus; vartotojai turėtų mokėti 16—20 centų kanai.

Kornų sirupas:

Pusantro svaro kanos krautuvninkams pareina $2.60—2.75 už 2 tuzinu; vartotojai turėtų mokėti po 14—16 centų kanai.

Kornų aliejus:

Kvortinės kanos krautuvninkams pareina $6.70—7.10 tuzinas; vartotojai turėtų mokėti 65—75 centų kvortai.

Paintinės kanos krautuvninkams pareina $7.50 — 7.60 už du tuzinu; vartotojai turėtų mokėt 36—38 centus paintei.

Taukų užvadas:

Svarinės blėšinės krautuvninkams atsieina $10.17—10.62 už 3 tuzinus; vartotojai turėtų mokėti 33—36 centus blėšinei.

Bulvės:

Šviežiom bulvėm krautuvninkai moka $2.50—2.85 už 100 svarų; vartotojai turėtų mokėti 3—4 centų svarui, arba 45—55 centus pekui.

Svogunai:

Krautuvninkai moka už naminius svogunus po $2.25—2.50 už bušelį; vartotojai turėtų mokėti 3—4 centus svarui.

DIDŽIAUSI ŠOKIAI

Rengia Lietuvių Labdarystės Dr-stė ateinančioje subatoje, t. y.

21 Rugsėjo-Sept., 1918 metų.

Prasidės nuo 7 vakare Lietuvių svetainėje, kampas E ir Silver sts. Visus jaunus ir senus, vietinius ir iš apielinkės užkviečiame atsilankyti į šiuos linksmus šokius, ir gražiai pasilinksminti. Griežš gera orkestra visokius lietuviškus ir angliškus šokius.

Kviečia **komitetas.**

GELIŲ BALIUS.

Rengia LMPSA. 27 kuopa labai gražų Balių

Subatoje,

21 Rugsėjo-Sept., 1918 m.

Prasidės 7 val. vakare.

CYPRUS SALĖJE

40 Prospect st., Cambridge.

Balius bus vienas iš puikiausių kada nors buvusių Cambridgeuje, todel atsilankykite visi, kuriems tik aplinkybės leidžia ir kurie nori gražai pasilinksminti.

Bus gera muzika ir gardžių užkandžių.

Gavusiems daugiau gėlių, duodama puiki dovana.

Visus šrdingai kviečia

Komitetas.

Vietinės Žinios

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass., on Sept. 18, 1918,, as required by the Act of October 6, 1917.

Amerikanizacijos biuro viršininkų konferencija.

Amerikanizacijos biuro viršininkų konferencija įvyks ateinantį ketvergą po pietų, State House name.

Bernard J. Rutinwell, imigracijos biuro pirmininkas, konferencijoje pirmininkaus. Bus diskusuojama svetimžemių Amerikos gyventojų pilietybės klausimas.

Kalbėtojais tame klausime skiriami šie asmenis:

Buvusis imigracijos biuro sekretorius Edward V. Hickley, kalbėsiąs temoje: "Amerikanizacija kaipo karės patarnavimas." Švietimo komisijos narys Charles F. Towne kalbės temoje "Mokinimas nepiliečių pilietvbės." Specialė tarp ateivių moterų veikėja Miss. Minnie Newman kalbės temoje "Ateivės moterįs." Amerikanizacijos komisijos pirmininke Mrs. Herbert J. Gurney kalbės temoje "Ką moterų organizacija gali nuveikti."

Nacionalės Apsaugos Tarybos komisijos ateivėms moterims patarimams teikti narė Mrs F. P. Bagley iš visuotinos diskusijos padarys išvedimą, kas reikia daryti ateivių amerikanizavimo ir nepiliečių pilietybės mokinimo reikalais.

Pradėjo platintis "Ispaniškoji Influenzija."

Pastaruoju laiku Bostone pradėjo smarkiai platintis ypatinga slogų ligą, taip vadinama "Ispaniškoji Influenza." Pereito panedėlio dienos bėgiu nuo tos ligos mirė 20 žmonių. Apsirgusiųjų tą dieną skaičius siekė 257. Sveikatos biuras apie naujus apsirgusius da vis pranešimų gauna. Liga platinasi tarp visų, nežiurint kokiose ekonominėse sąlygose kas gyvena.

Devens kempės kareivių sveikatos priežiuros vyriausybė paskelbė, kad išpaniškomis slogomis susirgo 3,000 kareivių, kuriuos tuojaus patalpinta ligonbutin. Lankytojams uždrausta lankytis kempėn.

Elevatorius sutrynė darbininkę.

American Woolen Waste Co. dirbtuvėje, 115 Central st., Somervillėj, darbininkė Miss Huber, kuri nuo savaitės laiko operuodavo elevatorių, pereitą panedėlį pakliuvo tarpan nusileidžiančio elevatoriaus ir šafto sienos. Išgirdusios jos šauksmą kitos darbininkės atbėgo jos geibėtų, bet suspaustos negalėjo ištraukti, pašaukė ugnagesius, kuriems atbėgus mergina likosi išgelbėta. Ji tečiaus buvo taip sutrinta, kad nugabenta ligonbutin sekančią dieną mirė.

Aštuonios ypatos likosi sužeistos gatvekariams susidurus.

Pereito nedėldienio vakare ant kelio tarp Spot Pond ir Bostono, netoli Middlesex Falls atsitiko nelaimė, susidurus karams. Aštuonios ypatos likosi sužeistos. Sužeistieji veik visi buvo paimti į Middlesex Falls policijos stotį, kur apžiurėta žaidulius, aprišta ir užrašyta sužeistųjų vardai. Sužeistiems vienok mirtis nuo to negręsia. Nelaimės prižasčia buvo sugedimas vienam karų veržinio, užveržiančio tekinius karui bėgant pakalnėn.

Policija reikalauja algos pakėlimo.

Miesto administracija vos šiaip-taip susitaikė su ugnagesiais, reikalavusiais pakėlmo jiems algų, o štai jau pakėlimo mokesties pareikalavo ir policija. Majoras tuo klausimu ateinančią seredą turės su policijos departamento atstovais pasikalbėjimą. Policijos komisionierius O'Meara majorui pataria su policmanų reikalavimu sutikti ir visiems žemiau kaptono policmanams pakelti algas.

Areštavo už poligamiją.

Anadien inspektorius Burke areštavo merginą Beatrice Cruke, kaltinamą už poligamiją. Mergina, sakoma, tris kartus yra ėmusi šliubą. Pirmu kartu jinai apsivedusi su jurininku Mansfieldu metai tam atgal.

Antru kartu apsivedė su jurininku Digman, o tam išplaukus ant jurių, apsivedė trečiu kartu su jurininku Condmanu, su kuriuo gyveno iki ją areštavo už daugvyrystę.

Automobilistai nebesivažinėja.

Federalei kuro administracijai pareikalavus, kad automobilių savininkai delei taupymo gasolinos sumažintų savo pasivažinėjimus nedėldieniais, ši pereitą nedeldienį, kuris nuo to administracijos patvarkymo yra jau trečiu iš eilės, automobilistų vieškeliuose buvo jau labai mažai. Turčiai del pasivažinėjimo pradėjo vartoti vėl arklius, kas jau buvo iš mados išėjęs.

LSS. 71 kuopos susirinkimas.

Nedėlioje, 22 rugsėjo, prasidedant nuo 10 valandos ryte, svetainėje po num. 7 Burleigh str., Cambridge, Mass., bus dvisąvaitinis LSS. 71 kuopos susirinkimas.

Visi nariai butinai privalo atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų apsvarstymui, o vienu iš jų bus LSS. naujos konstitucijos galutinas nubalsavimas.

LSS. 71 kp. valdyba.

Didelės Prakalbos.

Rengia Bostono Socialistų Partija ateinančioj nedėlioj kaip 3 val. po pietų Bostono sode. Kalbės Louis C. Fraina, redaktorius "Class Struggle" iš New Yorko, Santerrį Nuorteva reprezentantas finų respublikos. James Larkin airių darbininkų vadas.

Rugsėjo 18 d. 7:30 val. vakare Lietuvos Dukterų ir Sunų Dr-stė laikys savo susirinkimą Lietuvių Salėje. Nariai kviečiami skaitlingai atsilankyti.

M. M. Plepys pirm.

Rose Martino, 26 metų amžiaus moteris, Commonwealth gatvėj andai likosi gatvekario numušta.

Rugsėjo 22 7 val. vakare Lietuvių Salėje, kampas E ir Silver sts., So. Bostone kalbės J. Neviackas iš Worcesterio, Mass. ir Louis C. Fraina iš New Yorko. Prakalbas rengia LSS. 60 kuopa. Lietuviai darbininkai visi kviečiami atsilankyti.

Komitetas.

PRANEŠIMAS.

LSS. 60 kuopa rengia teatrą ir šokius 30 dieną lapkričio, todel prašom, kad kuopos ir draugystės tą vakarą nieko nerengtų.

Reikalingas geras kambarys su valgiu arba be valgio, geram inteligentiškam vyrui. Geistina, kad kambarys butų su šiluma. Kas tokį kambarį norėtų išduot, praneškite per laišką. S. B. B.,
255 Broadway, So. Boston,

LSS. 60 kuopa laikys savo susirinkimą ateinantį ketvergą. Nariai turi butinai visi dalyvauti.

PARSIDUODA:

Didelis aisbaksis vienos svarstyklės, vienas cash-redžisteris ir viena kaladė mėsai kapot. Kreipkitės pas:
G. KAULENAS, (38)
130 D st., So. Boston, Mass.

Telephone: Back Bay 4200
DAKTARAS
Fr. Matulaitis
GYDO VISOKIAS LIGAS PRITAIKO AKINIUS.
Valandos:
Nuo 1 iki 3 dieną.
Nuo 7 iki 9 val vakare.
419 BOYLSTON STR.
Suite 419, 420 ir 421,
Netoli didžiojo miesto knygyno,
BOSTON, MASS.

DAKTARAS
A. L. KAPOCIUS
LIETUVYS DENTISTAS.
VALANDOS: Nuo 9 iki 12 dieną.
Nuo 2 iki 9 vak.
NEDĖLIOMIS
iki 1 v. po pietų.
Ofisas "Keleivio" name.
251 Broadway, tarpe C ir D Sts.
SO. BOSTON, MASS.

Severos Gyduolės užlaiko šeimynos sveikatą.
Nusilpnėję žmonės
reikalauja sustiprinimo pirma negu nesveikata juos visai apvaldo ir pirma negu visokia pagelba buva pervėli. Jie reikalauja tokio sustiprintojo, kuris sustiprintų visą kuną. Nedaryk išmėginimų. Niekuomet nesigailėsi, pareikalavęs
Severa's Balsam of Life
(Severos Gyvasties Balsamo). Jis yra žinomas kaipo geras stiprinantis ir taisantis vaistas besigydant nuo kietų vidurių, nevirškinimo, drugio, abelno nesveikumo ir kepenų ligų. Mes patariame jį visiems, ypatyngai gi seniame ir silpniems. Pamėgink. Kaina 85 centai, gaunamas visose aptiekose.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Telephone:
Richmond 1224-R
Dr. J. MARCUS
Gydo chroniškas ir slaptas vyrų ir moterų ligas.
VALANDOS:
nuo 9 iš ryto iki 9 vakare.
11 PARMENTER STR.,
netoli nuo Hanover st.,
BOSTON, MASS.

Dr. A. Montvid
Lietuvis Chirurgas ir Gydytojas.
Chicago, Ill.
Miesto offisas:
1553 W. Madison Street,
Suite 600—612
Valandos: 10-12 ryte.
Phone Haymarket 2563.
West Side offisas:
2225 So. Leavitt st.
Vaiandos: 6-8 vakare.
Phone Canal 4626.
Nedėldieniais priima tik iškalno susitarus.
Rezidencijos Teleph. Albany 5546.

Tel. Haymarket 4154
Gyvenimo Tel.: Cambridge 6098.
DR. AL. FIDERKIEWICZ,
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
Specialistas Slaptų ligų.
VALANDOS: (43)
Nuo 1 iki 3, nuo 5 iki 7:30
Šventadieniais nuo 10 iki 1.
81 CANAL ST., BOSTON.
Room 215 ir 216.

Geriausis Kriaučius Bostone
Jeigu norite tinkamas ir atsakančias drapanas, tai užsisakykite pas lietuvius kriaučius:

J. BERŽELIONIS & CO.
1 Haymarket Sq. kampas Cross Str., arba 28 Chandler St. netoli Castle Sq.,
BOSTON, MASS.

Lietuviškai Lenkiška APTIEKA.
205 Middlesex str.,
LOWELL, MASS.
Šviežios krajavos dielės parsiduoda pigiai. Taipgi visokios Rušies Vaistai. Vaistus galite užsisakyti ir per paštą. (46)
205 Middlesex st., Lowell, Mass.

P. and A. Phone,
McKees Rocks 22 W.
J. A. Katkus
LIETUVIŠKA AGENTURA
LAIKRAŠČIŲ, KNYGŲ, GRAMOFONŲ, REKORDŲ, STUBOMS POPIERŲ.
GROSERNĖ IR BUČERNĖ.
Bunu už Perkaibėtoją visokiuose reikaluose arba teismuose. Suteikiu visokias informacijas užduką. LAUNDRY.
JONAS A. KATKUS,
222 Sagamore St., Pittsburgh, Pa.

Dr. L. J. Podder
Iš Petrogrado.
GYDO SLAPTAS VYRŲ IR MOTERŲ LIGAS.
Taipgi Kraujo ir Odos Ligas.
VALANDOS: Nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare.
Kalbu Ruskai ir Lenkiškai. (42)
69 CHAMBER ST., BOSTON
Telephone: Haymarket 3590.

Tel.: Richmond 2957-M.
Dr. David W. Rosen
Kalba Lietuviškai, Lenkiškai ir Rusiškai.
GYDO CHRONIŠKAS IR SLAPTAS LIGAS.
VALANDOS:
Nuo 8 iki 10 ryto.
Nuo 2 iki 3 dieną.
Nuo 7 iki 8 vakare.
321 HANOVER STREET,
BOSTON, MASS.

D-RAI DENTISTAI
Kad supažindinti plačią visuomenę su musų geru darbu ir teisingu bei prieinamu patarvimu, kuris pasakys, kad jis skaitytojas šio laikraščio, sekančias prieinamas sąlygas: (41)
Auksiniai dantįs .. $3 ir brang.
Plate dantįs .....$5 ir brang.
Plombiravimas .....
Estrakcija ..... 50c.
Išvalymas .....
Didesni darbai ant labai prieinamų sąlygų po $1.00 sąvaitėj.
International Dental Co.
29½ TREMONT ST., BOSTON.

Lietuviškai - Lenkiška Aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų žemoms kainoms, tai visada eikite ant 100 Salem str., kur rasite visokių naminių vaistų šaknų nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsisenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Dielių iš Lietuvos ir įvairių šaknų ir žolių. Mes jums patarnausime kuogeriausiai, pasaukiame geriausius daktarus per telefoną uždyką. Todėl jeigu norite gaut gerus vaistus ir sučėdyt pinigus, tad ateikite į APTIEKĄ po numeriu (40)
100 SALEM ST., BOSTON, MASS.

Geriausia Lietuviška **Aptieka** So. Bostone ir apielinkėj
Gyduoles sutaisome ir prisiunčiame visokias, kurios tik pasaulyje priimtos ir yra vartojamos.
Šidlausko KRAUJO VALYTOJAS, geriausis vaistas namuose, todėl reikalaukit visur.
Ypatingai geros šios gyduolės:

Nuo prakaitavimo kojų ..	25c	Tikra Lietuviška Trajanka	35c
Gydanti mostis nuo pučkų	50c	Mostis ir skysčiai nuo niežų	1.00
Nuo viduriavimo mažiems	25c	Gyduol. pataisymui apetito	1.00
Nuo viduriavimo suaugus.	50c	Gyd. suvalnimimui vidurių	50c
Pamoda plaukams	20c	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Vaikų ramintojas	2bc	Gydu. nuo "kornų"	15, 20 ir 25c
Nuo suirimo nervų	1.00	Pilės del Kepenų ir Inkstų	50c
Bobro lašai	1.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c
Nuo saulės nudegimo	50c	Gumas nuo dantų gėlimo ..	10c
Nuo šlinkimo plaukų ir pleiskanų	75c	Visokie kvepianti ir medikališki muilai	10, 15 ir 25c
Kraujo Valytojas	1.00	Blakėms ir tarakon. nuodų	25c
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00		
Nuo Reumatizmo	$1.00		

Perfumos visokių gėlių, 25c., 50c., 75c., $1.00, $2.00 ir daugiau. Taipgi turiu visokių gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.
Jeigu norite gaut tikrus ir gerus vaistus, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame jums bus sąžiniškai patarnauta.
VISOKIUS RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI
nežiurint ar jie yra Amerikos, ar Europos daktarų.
Gyduolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiųsim jums ekspresu.
Visokiame reikale kreipkitės šiuo adresu:
K. Šidlauskas
PROVIZORIUS
226 Broadway, Kampas C st. So. Boston, Mass.

NEGIRDĖTAS NUPIGINIMAS
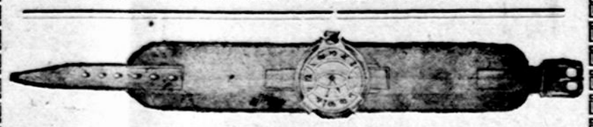
TIK $10.00
Šitas laikrodėlis 10 akmenų viduriais, labai dailiai padarytas, Liuminois ciferblatu ir šviečiančioms rodyklėmis, taip kad ir tamsoje galima matyti laiką. Nedidelis nesudaužomu stiklu, visur parduodamas po $15.00, pas mane galite gaut tik už $10.00 Ypatingai gera proga kareiviams, nes jie tokius laikrodėlius kiekvienas turi turėti. Siųsdamas orderį, paminėk, kokiais apdarais nori — juodais ar nikeliniais.
P. VALUKONIS,
253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.